קראו בגליון היום - מ. בגין: 3 v, פרק זכרונות

חרות

לשלמות המולדת - לקבוץ גלויות - לצדק סוציאלי - לחרות האדם

עתון יומי תל-אביב | שנה א' מס' 167 | יום ו', כ"ג ניסן תש"ט 22 April 1949 | המחיר 50 מ"י | HERUTH TEL-AVIV, ISRAEL

המערכת וההנהלה: תל-אביב, רח' מקוה-ישראל 22, טל.: 5723, 4071, ת. ד. 1878, טל. מערכת-לילה: 5722, ירושלים, רח' הסולל 8, חיפה, רח' חיים 4, טלפון 3644

דפוס „השחר", הרצבת 32

המו"ל והעורך האחראי: ד"ר י. בדר

חוק האזרחות הישראלית יוגש בקרוב לכנסת

הממשלה שמעה דו"ח מפי מ. שרת וד"ר יוסף הרצה על תכניתו בשטח האספקה והקיצוב. גם ג. מאירסון השתתפה בישיבה

בישיבת הממשלה, אשר התקיימה אתמול, בהשתתפותם של שר החוץ, מר מ. שרת, ושר העבודה והביטוח הסוציאלי, הגב' ג. מאירסון, שחזרו אתמול לארץ, שמעה הממשלה מפי שר החוץ סקירה על ביקורו באו"ם וצורת הדיון בבעיית ישראל באו"ם.

באותה ישיבה דנה הממשלה בהצעת חוק האזרחות הישראלית, אשר תוגש בקרוב לכנסת.

ד"ר ד. יוסף, שר האספקה והקיצוב, הרצה על תכניתו בשטח האספקה והקיצוב. הממשלה החליטה להקדיש לדיון בבעיה הזאת, ישיבה מיוחדת, אשר תתקיים ביום א' הבא. שר האספקה והקיצוב יביא את תכניתו בפני הכנסת, לאחר שיסתיים הדיון עליה בתוך הממשלה.

ווייצמן ישא בשבת „נאום מדיני חשוב"

ניו-יורק, (ר). — נשיא ישראל, ד"ר חיים ווייצמן, ישא נאום מדיני חשוב בסעודה, שתיערך לכבודו בשבת הבאה במלון „וולדורף אסטוריה". בין השאר ינאמו במסיבה גם ד"ר הרברט אוואט, נשיא עצרת או"מ, והנרי מורגנטאו, נשיא המגבית.

בקרו בתערוכה

המוקדשת לזכר

מגיני תל-אביב וכובשי יפו

בבית הספר ביל"ו, שד"ר

התערוכה תיסגר במוצ"ש, כ"ד בניסן (23.4.49)

השיחות עם סוריה הגיעו לנקודת קפאון

הסורים מסרבים לעזוב אדמת ישראל

רוצים להחזיק בעמדותיהם בגליל המערבי

— מאת סופרנו המיוחד בטבריה —

השיחות לשביתת נשק עם הסורים הגיעו בפגישת יום אתמול לנקודת קפאון, כפי שנודע מחברי המשלחת הישראלית. משלחתנו הגישה מספר הצעות, המבוססות על קביעת הגבול הבינלאומי הקודם שבין ארץ-ישראל וסוריה כקו שביתת-נשק, ואילו הסורים הודיעו על רצונם להחזיק בעמדות הנוכחיות.

סגן-אלוף מרדכי מקלף, ראש המשלחת הישראלית, תבע שתעמדות תוחזרנה לישראל, לעומת זאת עמדו הסורים על דעתם, שהאבא הסורי יחזיק בעמדותיו בגליל המערבי עד להסדר השלום הסופי.

„אין בדעתנו לותר על הגבול הבינלאומי כקו שביתת-נשק, — אמר אחד מחברי המשלחת הישראלית אחרי הפגישה, והוסיף: „לא נסכים לשום קו אחר".

הפגישה נתקיימה באוהל שבשטח הפקר בין ראש פנה ומשמר הירדן. בפגישה זו, שנמשכה כשלש שעות בערך, היה נוכח גם הגנרל רוול, והמשלחת הישראלית היתה בהרכבה המלא.

בחלק הבלתי רשמי של הפגישה הוחלט על סדר היום, וכבר בישיבה הרשמית עברו לדון בנקודה הראשונה של סדר היום. והיא בעיית קו שביתת הנשק — הבעיה החשובה ביותר במו"מ.

הסורים מסרו, כי פינוי המוקשים מסביבה זו נתעכב לכמה ימים, בגלל הגשמים המרובים שירדו לאחרונה.

הפגישה הבאה — ביום ג'

כפי שנודע באורח בלתי-רשמי, הודיעו הסורים, כי הם יביאו את ההצעות הישראליות בפני ממשלתם ויביאו את תשובתה הסופית לפגישה הבאה, שתתקיים ביום ג' הבא.

משלט 223 לא פונה

כן נודע, כי הסורים עוד לא התחילו בפינוי המשלט 223, אך חברי המשלחת הישראלית מניחים, כי הענין יסתדר עד למועד האחרון שנקבע לכך, ז. א. מחר.

בראש המשלחת הסורית עמד אחמוד פאוזי סאלח, שנתמנה כראש המטה הסורי, במקומו של הקול. זעים.

גם רדיו רמאללה הכחיש אתמול את הידיעה על פינוי המשלט 223 ומסר בשם קול. פאוזי ביי, ראש המשלחת הסורית, שהסורים ממשיכים להחזיק בעמדותיהם הקודמות.

סעודה ידידותית

משמר הירדן, (א. פ.). — מר הנרי וויין"ה, יו"ר שיחות שביתת הנשק, נועד אתמול בבוקר באורח נפרד לפגישה מוקדמת עם המשלחת הישראלית והסורית ודן עמן על סדר היום.

המשלחת הסורית נענתה להזמנתה של המשלחת הישראלית לבוא ולסעוד באוהל שלה. אחר הסעודה נמסר, כי „עתה קיימים יחסים ידידותיים מאד בין שני הצדדים".

נשלמות והולכות ההכנות לוועידת לוזאן

נתמנו ראשי המשלחות של מצרים והלבנון

במשלחת העבר-ירדנית ישתתפו ערבים ארצישראליים ופליטים

לוזאן, (א. פ.). — ועדת הפיוס תתכנס כאן ב-26 באפריל, בסמוך להביא את ישראל והמדינות הערביות לידי הסכם, שיוביל אולי לחתימת שלום.

עובדי המזכירות של ועדת הפיוס הגיעו כבר בחלקם ללוזאן, והם עושים את ההכנות ל„החלפת דעות" בין ישראל לארצות לשעבר.

לא ידוע מתי תבואנה המשלחות

דובר אחד הודיע, כי עוד לא ידוע, מתי תבואנה המשלחות השונות. ההומנות נשלחו מירושלים, והתשובות מגיעות ב"כ לשם.

תיווך ע"י פגישות פרטיות

עד כה לא הוחלט, אם יש לכנס את המשלחות לפגישה [illegible] אם יתכן, שועדת הפיוס תפעל כמתווך [illegible] הצדדים ותעביר את השקפותיהן של [illegible] לחות, בפגישות פרטיות, מאחת אל [illegible] עד אשר יושג בסיס להסכם.

נקבע הרכב [illegible] ת הפיוס בשיח[illegible] לוזאן

לוזאן, (סי"צ). — [illegible] ת הפיוס בלו[illegible] המשלחת הסורית [illegible] ציין, מר יגיבי [illegible] לוזאן תהיה מורכבת מ[illegible] מר אירלנ[illegible]

במשלחת האמריקנ[illegible] תפו מר את[illegible] רידג', מר וילקין [illegible] רמן. [illegible] מזכיר ועדת לוזאן [illegible] מר אוקראנה.

נציגי מצרים [illegible] לבנון

בראש המשלחת הב[illegible] לוזאן [illegible] נתמנה עבדול מונאים [illegible] ביי, מהועדה הפוליטית של מזכירות [illegible] הערבית. בראש המשלחת הל[illegible] דעמוד סואד עמון.

ועדת [illegible] יתת הנשק עם הלבנון

דנה בש[illegible] ברכים שבאיזור הגבול

חיפה, (א. פ.). — [illegible] ועדת שביתת הנשק ה[illegible] של ישראל והלבנון, נועדה אתמול [illegible] נמסר, כי הועדה דנה [illegible] ר השימוש ע"י הישובים היהודיים ב[illegible] המשותפות, העוברות באזור קוי התיחו[illegible] יהיו סגורות בחלקן.

נמסר, שישראל שבעת רצון מהסדר שהו[illegible] שג אתמול בענין זה.

הלבנונים התענינו בגורל שלושה בני ארצם, אשר, כפי שנמסר, נעדרים בישראל. חברי המשלחת היהודית הבטיחו לערוך חקירה בענין זה.

בפגישה של אתמול דנו גם בכמה מבעיות הנוגעות לקוי שביתת הנשק.

הפגישה הבאה נקבעה ליום ה' הקרוב, והיא תתקיים באכזורה הלבנונית.

זעים ייפגש עם ראש ממשלת [illegible] בנון

דמשק, (סי"מם). — קול [illegible] ם עמוד להפגש עם ראש ממשלת [illegible] ל מנת לשוחח אחד על עתידן ה[illegible] ל שתי המדינות.

אשת נשיא [illegible] ן לביקור אצל ת[illegible] יור

תהגיקו, (סי"צ). — [illegible] הפוסיטיר נועד אתמול לפגי[illegible] ר מרסיה עם גברת ב. אל-חורי, אשת הלבנ[illegible] קראה בל[illegible] ית צ'רלס חילו, השגריר ה[illegible] ותיקן. [illegible] הדיפלומטי.

חברי הועד [illegible] העליון וקצינים סוריים נאשמים בקשר לרצוח את עבדאללה

רבת עמון (ר') — ששה ערבים ארץ-ישראליים חשובים ושני סוריים נאשמים בנסיון להתנקש בחייו של עבדאללה, הם הניחו לפני כחודש ימים מוקשים בדרך שבין יריחו לרבת עמון, שבה עמד לעבור עבדאללה.

הנאשמים — ששה חברים מהועד הערבי העליון ושני קציני משטרה סוריים גבר הם — נקראו, ע"י בית הדין לפשעים חמורים, להופיע כאן בבית המשפט, אחרת יוחתם על רכושם והם ייאסרו באשר ימצאו בעבר הירדן.

בגליון היום

מנחם בגין 3 v
פרק זכרונות

1. בריטאנ[illegible]
מרד גיטו וורשה — בלי זיופים
2. ברכין
ניתוק הקשרים בין אירלנד והקיסרות הבריטית
3. ווירניק (פאריס)
קרבצ'נקו זכה בדין...
4. ווינ[illegible]
במחיצת יהודי אריתריאה
5. ליימן (ניו-יורק)
קדחת המלחמה באמריקה
6. כצנלסון
השער הפתוח והשער הנעול
7. ריפורטר
בארץ-ישראל השניה
8. רקנטי (שאול)
מחסניות וחשף הנכסים
מיכאל משה
„בגנים". —
9. בתיאטרון הקאמרי
10. שמעוני
ספרים וסופרים בעולם הרחב

משפט פומבי נגד ה„פארווערס" בפאריס
פרפראות, קריקטורות.

בבית גוברין נהרגה כל הקבוצה כל 9 חיילים

המותקפים בעין חוסוב טיילו ללא רשיון. הופסקו הטיולים לנגב

דובר צבא ההגנה לישראל מסר אתמול, כי כל הקבוצה של 9 חיילי ישראל, שהיתה בדרך לבית גוברין נהרגה ונשדדה. לא היו ביניהם כל קצינים, ואין עד-ראיה שימסור על עצם המקרה.

על מקרה זה ועל מקרה סדום נמסר באורח רשמי לשוטונות או"מ, אולם — מסר הדובר, — אנו בעצמנו עורכים חיפוש שם בשני האזורים, כדי למצוא את האשמים וכדי לברר מהיכן באו ולאן נסתלקו אחרי המקרה.

אין כפרים ערביים בסביבה

הדובר נשאל, אם מתנהלים חיפושים בכפרים הערביים באזור, והוא השיב, כי אין כפרים ערביים באזור. לשאלה אחרת, אם מפרקים את נשקם של הבדואים בסביבה השיב, כי אין באפשרותו לתת פרטים מאחר שהחקירה נמשכת, אך הוא הודיע, שאיש לא נאסר עדיין. טיולים בשטח הנ"ל עדיין נמשכים, אך נקטו באמצעי זהירות מוגברים.

המטיילים שהותקפו בעין-חוסוב טיילו ללא רשיון

משרד הבטחון מודיע, כי כל טיול מאורגן לנגב, ברשיון, היה מלווה שמירה מזוינת צבאית או פרטית. שמירה זו היתה תנאי מוקדם לקבלת רשיון.

משמרות צבאיים השגיחו בנגב ובחנו בדרכיו את הרשיונות, אך זרם המטיילים ללא רשיון בקבוצות קטנות, או בודדים, הסתנן על פני המשמרות.

האסון בעין-חוסוב אירע לאחת מקבוצות המטיילים ללא פיקוח וללא רשיון. יש לה"בין, כי חשטח המדברי בנגב הוא שטח צבאי ולא הוכשר עדיין לטיולים חפשיים. המשרד הסבעית אל הנגב הרחוק אינה יכולה לכפר על הוסר הריסון של אלפי המטיילים.

הופסקו הטיולים בנגב

שלטונות הצבא החמירו את הפיקוח על דרכי הנגב, ובעתה ועד להודעה חדשה הופסקו הטיולים.

יירשוב חזר אתמול למוסקבה

הוא לא יחזור, כל זמן שלא יתמנה ציר ישראלי חדש במוסקבה

עתוניאי חוץ הודיעו אתמול, כי ציר רוסיה בישראל, מר יירשוב, שיצא אתמול למוסקבה, לא ישוב לישראל עד שישראל תשלח ציר חדש למוסקבה. כל זמן שנמיר ישמש כמנהל הענינים של ישראל במוסקבה, יהיה גם לרוסיה רק מנהל ענינים בישראל.

את מקומו של מר יירשוב ימלא בתקופת חיפשתו מר מוכין, מנהל ענני הצירות.

ראש המשלחת הרוסית לקונגרס השלום הצהיר:

על ידי הברית האטלנטית נכנסה המלחמה הבאה לשלב של הכנה

פאריס, (ר). — בנאום שנשא בקונגרס השלום העולמי הצהיר הסופר אלכסנדר פאדאייב, ראש המשלחת הרוסית לקונגרס, כי המלחמה נעשתה „מציאות המחר" וכי הנשק האטומי לא יוכל להיות חשב כנשק מגן. פאדאייב התקיף את הברית האטלנטית ואמר, כי הקמת גוש שים כגון זה רק מחלקת את העולם לצדדים ריקבים. על ידי הברית האטלנטית נכנסה המלחמה הבאה לשלב של הכנה.

„אין אנו רוצות בטאנקים, כי אם במכונות חקלאיות"

גב' אויגניה קוטון, מלומדת צרפתית ונשיאת ההסתדרות הבינלאומית של נשים דימוקראטיות, הביאה את עצומות נשי פאריס: „השיבו לנו את בנינו. אין אנו חפצות בטאנקים, כי אם במכונות חקלאיות. אין אנו רוצות מדים, כי אם בגדים לילדינו. אין אנו רוצות בציוד מלחמתי".

בריטניה לא תילחם ברוסיה כל עוד שלטת הלייבור

(סי"מם). — בוועידת פאריס דיבר אתמול דובר מפלגת הלייבור הבריטית, זיל-יאקוב, שהתקיף את הברית האטלנטית ואמר בין השאר, כי בריטניה לא תיכנס למלחמה נגד רוסיה, כל עוד נמצאת בה ממשלת הלייבור. הוא הציע להקים וועדה, שתיישב את חילוקי הדעות שבין המזרח והמערב.

בריטניה מכינה תכנית לישובם מחדש של הפליטים מא"י

היא מעוניינת במיוחד בפליטים אשר בעבר-הירדן

לונדון, (יו. פר.). — נודע, כי מומחים בריטיים לענייני המזרח התיכון מעבדים עתה תכנית גדולה ליישובם מחדש של הפליטים הערבים מארץ-ישראל. פרטי התכנית מעובדים על ידי המשרד הבריטי בקהיר, ביחד עם מיניסטריון החוץ ומיניסטריון המושבות בלונדון.

נודע, כי ממשלת בריטניה תמשיך ללחוץ על הממשלה הישראלית לתרום את תרומתה ליישוב בעיית הפליטים; אך ברור עתה, שלונדון מצפה לכך, שממשלת ישראל תסכים לכל היותר, לחזרתם של חלק קטן מהפליטים.

לדעת הבריטים, אפשר יהיה לפתור את בעיית הפליטים רק על ידי ביצוע תכניות כלכליות ותכניות השקאה בקנה מידה גדול בעל"ן, סוריה ועיראק. אף כי בריטניה מעוניינת בבעיית הפליטים הערביים בדרך כלל, הרי היא מרגישה אחריות מיוחדת כלפי 300 אלף הפליטים הנמצאים בעבר-הירדן.

כידוע, תיתן אמריקה לאחת המדינות הערביות האחרות לאותה מטרה עצומה. ברור, כי את רוב הפליטים-הללו יש לישב במדינת ערב השכנות, ולדעת בריטניה הם יוכלו למצוא עבודה חקלאית בעבה"ר, בסוריה ובלבנון.

בריטניה ואמריקה יתנו הלוואות לישוב הפליטים

לונדון, (סט"א). — ביה"נ הבריטי יתקשר בקשה לאפשר מלווה ללא רבית בסך מיליון ל"ש לעבה"ר לביצוע התכנית. סכום דומה תיתן אמריקה לאחת המדינות הערביות האחרות לאותה מטרה עצומה. ברור, כי את רוב הפליטים-הללו יש לישב במדינת ערב השכנות, ולדעת בריטניה הם יוכלו למצוא עבודה חקלאית בעבה"ר, בסוריה ובלבנון.

עזמי נשאשיבי מציע להכריח את הפליטים בחו"ל לחזור ע"י הפסקת הסיוע

עזמי ביי נשאשיבי שיגר אמש ברדיו רמאללה את תכניתו לפתרון בעית הפליטים הערביים. הצעד הראשון צריך להיות — להודיע לכל הפליטים הנמצאים מחוץ לגבולות הארץ, כי החל מתאריך מסוים וקבוע מראש לא יקבלו עוד כל סיוע, אם לא יחזרו ארצה. אחרי תאריך זה יינתן סיוע רק לאלה שיחזרו ואינם מסוגלים לעבוד. לאחרים יינתנו רק הלוואות קונסטרוקטיביות. יחד עם זה יהיה צורך להתחיל בבצוע מפעלים נרחבים בשטח התעשיה, החקלאות ובערכת השקאה, כדי לספק תעסוקה לכולם.

בתארו את סבלות הפליטים אמר עזמי נשאשיבי, כי הערבים גורשו מנחלותיהם על ידי „פראים צמאי-דם ממזרח אירופה ומארגנטינאים באסיה". הערבים „הותקפו במפתיע", ואלה שלא נשחטו גורשו. הפליטים הם, לצערנו, קרבנות של התוקפנות, היהודית והעזרה הצבאית האמריקנית.

משל צורי על פליטים...

ב„משל" ציורי מאד השתמש אמש עזמי ביי נשאשיבי, כדי לתאר את „מעשי הפראות והרצח" של היהודים. הוא פנה אל האנגלים ואמר:

„תארו לעצמכם, שהרוסים העבירו באוירונים בבת אחת ובמפתיע מיליון אנשים מסביבות צפון הים לאנגליה, ואנשים אלה התיישבו לפתע על תושבי הכפרים השלווים, רצחו, שדדו והחריבו כל אשר מצאו בדרכם — והאנגלים השלווים יצאו להם מפלט בבריחה והפכו פליטים. כזהו מצב הערבים".

קנת רויאל התפטר מתפקידו כמיניסטר הצבא האמריקני

וואשינגטון, (ר). — הנשיא טרומן הודיע אמש, כי קנת רויאל התפטר ממשרתו כמיניסטר הצבא האמריקאי.

הנשיא אמר במסיבת עתונאים, כי הוא אינו יכול לומר מי ימלא את מקומו של רויאל.

לונדון מוזילה את דמי הביטוח על מטענים לישראל

סוכנויות הבטוח בלונדון הודיע אמש על הוזלת דמי הבטוח, החלים על אניות המסיעות לישראל ושאינן עוגנות בנמלי מצרים, לבנון וסוריה. ההוזלה היא בחמשה עד שלשה שילינג על כל 100 ל"ש, והיא נכנסת לתוקפה ב-22 באפריל.

היום נפתחת ועידת חבר העמים הבריטי

לונדון, (ל). — היום תיפתח ועידת מנהיגי חבר העמים הבריטי, שתחליט על יחסיה של הריפובליק ההודית לגבי הח"בר.

נהרו שוחח עם אטלי

פנדיט נהרו, הדמות העיקרית בוועידה, ערך במשך שעות אחה"צ שיחה פרטית ארוכה עם מר אטלי.

בעית יתרות השטרלינג תעמוד לדיון ראשון בשיחות ישראל-אנגליה

לונדון, (סי"צ). — חוגים בריטיים רשמיים מציינים כי שיחות ישראל-בריטניה, העומדות להתחיל בלונדון תוך 10 ימים, תטפלנה בעיקר בהסדרת המכשולים העומדים בדרך לחידוש יחסי-מסחר תקינים בין שתי המדינות.

ראשית יהא צורך למצוא פתרון, ויהא זה פתרון חלקי, לבעית יתרות השטרלינג של ישראל שהצטברו בריטניה בשעון של 90 מיליון ל"ש.

בגין מגיע נהרגה כל 9 חיילים

אופנסיבה כללית של קומוניסטים בסין

נאנקינג, (א. פר. ויו. פר.). — אתמול צילחו הקומוניסטים את הנהר ינג-טסה בכמה מקומות. הכוחות הקומוניסטים נאמדים במיליון איש בערך. המנהיגים הקומוניסטים הכריזו אתמול על אופנסיבה כללית נגד כוחות הממשלה, מאחר ששיחות השלום נכשלו.

לרגלי החמרת המצב, החליט אדמיראל נשיא סין הלאומנית בשיבה חרום לקביר מיד את כל חברי הפרלמנט והממשלה הסינית לקאנטון. ההחלטה על עזיבת נאנקינג נתקבלה לאחר דיבוראה של קיאנג-פו, במחקר ד' מיי לין צפוניים-מערבית לנאנקינג. כבושה של עיר זו סולל את הדרך לצליחת הנהר ע"י הכוחות הקומוניסטים, בשעה שהיתה נוחה להם.

בסקודות יום, שפירסם אתמול מאוטסה-טונג, ניצטו כל „כוחות השחרור" לצעוד קדימה בגבורה מתוך החלטה נחושה להשמיד את כל הכוחות האנטי-דמוקרטיים ות"ריאקציונריים של הקומינטנג באדמת סין.

שנחאי, (א. פ. דויטר). — 42 מלחים ברטיים נהרגו ולפחות — 25 נפצעו בהרעשת ספינת התוחלים הבריטית „אמפיסת" ואנית המשחית „קונסורט" ע"י הקומוניסטים הסינים. „קונסורט" השיבה אש לתותחי הקומוניסטים. „אמפיסת" שעלתה על שרטון בגלל ההרעשה, הצליחה להחלץ ממנו אמש.

רוסיה תציע חיסול המצור על ברלין, אם גרמניה לא תצורף לברית האטלנטית

ברלין, (א. פ.). — הרוסים מכינים להציע סיום המלחמה הקרה, אם יסכים המערב את גרמניה מלהצטרף אל האמנה האטלנטית — מודיע מקור ידעי דבר, שאי אפשר לפרש את שמו. לפי תכנית זו יבוטל המצור על ברלין, וה"צבא הרוסי יסוג אל מאחורי נהר אודר, בתנאי שכוחות המערב יסיגו אל מאחורי נהר ריין. בועדת הדיפלומטית הזיע של צרפת, בריטניה, רוסיה ואר"ב תיקום ממשלה מרכזית לכל גרמניה.

שלטונות מעצמות הברית לא אישרו את הידיעה ולא הכחישוה. הגנרל קלי, המושל הצבאי האמריקני, אמר כי אינו יודע דבר על הצעות צד הרוסים.

מסדת הרוסים, לפי מקור אחד, היא לייצור „חלל ריק" בגרמניה בין הגדרות ריין ואודר, באופן שלא תוכל לאיים על סטס"ר.

מאסר עולם לעתונאי יווני על רצח עתונאי אמריקאי

אתונה, (רויטר). — גריגוריוס סטאכטופולוס, עתונאי יווני, נמצא אתמול אשם בהשתתפות ברצח גיורג' פולק, עתונאי אמריקני, שגופתו נמצאה במי-מי נמל סלוניקי בחודש מאי של השנה שעברה.

סטאכטופולוס נידון למאסר עולם.

הוא היה אחד מארבעה נאשמים ברצח. שנים אחרים נידונו למות שלא במניעה. הנאשם הרביעי זוכה.

פרעות באיטלקים באריתריאה

תל-אביב, (רויטר). — איטלקים מסחר מהרגו ונמצאו בפרעות גזעיות שפרצו באסמרה, בירת אריתריאה, מושבת איטליה לשעבר, לפי ידיעות בלתי מאושרות, שהגיעו אתמול לת"א מאסמרה.

הילידים הכושים דרשו את יציאת כל האירופיים מהארץ ואיחוד עם חבש, מסר אותו מקור, והוסיף, כי הוטל עוצר על כל האירופיים פרט לאנשי הצבא, כדי למנוע פרעות נוספות.

אחרי הבחירות בגיאורגיה

הקומוניסטים הגדילו את כוחם

לונדון, (ר). — הבחירות לבית-המחוקקים בגיאורגיה, שנערכו אתמול, הראו, כי הקומוניסטים הגדילו את כוחם. הקומוניסטים הגדילו את כוחם בכל הרפובליקות הסובייטיות, אשר נבחרו אתמול.

בבית הנשיא בטהרן

הוכרז מצב-חרום

טהרן, (ר). — הוכרז מצב-חרום בבית הנשיא בטהרן, לאחר שנתגלה מרד בצבא. הנשיא, שנפצע בנסיון לרצחו, נמצא בבית-חולים.

בית-הדפוס [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

##

פעולות הדיברסיה הערביות

טרם הופסקו כליל פעולות השוד והרצח באזור המשולש והנה נתגלה אזור סכנה שני בגבולותיה הנוכחיים של המדינה: המארב ליד בית־גוברין שעלה לנו בשבשה הרוגים ובפצועים אירגנו המקרה הראשון מסוגה זה אף באזור הנ"ל. לפני שבועות מספר נהר־גת קבוצת חיילים שהותקפה אף היא מן המארב וטרם הספיקה להשיב אש היו אנשיה מוטלי... הרוגים בתוך המכונית.

תגובתה של הממשלה על פעולות מסוג זה הנמשכות זה שבועות וחודשים מוכיחה למעלה מכל ספק, כי אין חוגי הקריה מתיחסים ברצינות יתרה למה שקורה במשולש או באזור הדרום. מחודעות הערביות המיחסות פעולות אלת ל„בלתי סדיריים" מתקבלות על הדעת, ובמקרה הטוב ביותר אינן מוצעות מאת הממשלה מלפנות... לעזרת הבטחון. אם, כי גם אמצעי זה אינו מנוצל, וגם הכנה זו לתגובה אמיתית איננה מקובלת ביותר אצלנו.

אך מה שלא יקיה יחסה של הממשלה לתופעות התקפה אלו, אין להתלות אחריות האמיתי וכוונתו המיוחדת. רבים בתוכנו נוטים להאמין, כי התנפלויות אלה אינן אלא תופעה מזרחית, אחת מאותן התופעות שלהן מצגו רגילים מזמן ואליהן התרגלנו בימי המאורעות שחזרו ונשנו במשך שנים. המושג הישן של כנופיות מרצחים נתחדש וקיבל כינוי „מודרני" יותר: „כוחות בלתי סדיריים", אך הוחס אליהם שאר־כאל כנופיות בזמנן: יחס כאל מפירי סדר ורוצחים שהחוק הפלילי והמשטרה, יותר מאשר הצבא המדיניות, חייבים לטפל בהם.

בגישה זו לבעית התקפות הרצח המחודשות טמונה סכנה מדינית רצינית ביותר. כי אין טעות גדולה מזו לראות בהתקפת אלה פעולות מרצחים בלבד. עצם ביצוע הפעולות, תיקונגן וחנשק בו משתמשים המתנפלים מן בימים כי לפנינו מעשים המשמשים מטרות מדיניות ברורות ביותר. אף בסיון של שוד לא נעשה. אם כי גם ביצועו לא היה משנה במאומה את תע־רכת המעשים כשלעצמם. המתנפלים רוצים להשיג אך ורק מטרות פוליטיות וכמדינה מסויימת צבאיות שכוונות רבות ומסוכנות ביותר בשבילנו מס־תתרות מאחוריהן.

המטרה הראשית והעיקרית היא, לערער את בטחוננו בשליטה על אזו־רים מסויימים של המדינה. שוחלי המ־רצחים יודעים יפה מאד שפיתוח אזו־רים נחשלים ובייתם מצריכים קודם כל בטחון חיים מינימאלי. אי־בטחון בדרכים המובילות לאזורים אלה בכוחו, לא בלבד לקפח חיים יקרים של בנינו, אלא זה גם משתק במידה מסו־יימת יזמה אמיתית. אי־בטחון זה מתן זיר את האזור בהכרח לטיפולם של שלטונות צבאיים.

המטרה השניה — גם היא בעלת־ערך מכריע בשבילנו ובשביל אויבנו כאחת: ע"י ההתנפלויות האלה ברצונ־גם להוכיח, כי הגבול הנוכחי איננו ערובה לחסדר סופי של היחסים עם השכנים. מטרתן להצביע בפני העולם, כי בנסיונותיו להשפיע על הסדר הגבו־לות עליון לזכוך, שהגבולות הנוכחיים יהוו מקור מתמיד של חסיסה, של התקפות. וברור גם של התנגשויות במקרות של תגובת הנגדים. מעשי־הרצח הם אמצעי מכוון להוכיח, כי הערבים לא השלימו ושישנם כוחות המוכנים אף לפרוץ אותה מן הנה־תמים ע"י המדינות.

לגבי למטרת שלישית דואגים המת־נפלים ושולחיהם: אין הם רוצים להר־אות לצבורם הם שישקע באורות השו־קט וחסדר. המארבים והרציחות מע־לות בערבים את האימון כי טרם כלו כל האמצעים במלחמה ביהודים. כי עוד בכוחם לגרום להם נזקים רציניים, להטרידם לאין קץ ואולי אף על ידי זה להכריחם לוויתורים מסויימים. דעל הכל: פעילות מסוג זה מרבה אימון בכוח העצמי, ומבטאת מגדלת קנ־אים ורצון שאפשר לנצ־לו בבוא הרגע.

תופעות כ[illegible] זה אינן חדשות בתו־לדות היחסים [illegible] העמים. קרה לא פעם שאף מדינות [illegible] ביניהן נחתמו הסכמי־שלום המשיכ[illegible] טריד אחת את השניה ב„ריידים", [illegible] התנפלויות של קבו־צות מזוינים [illegible] דדו. התקיפו והסתלו־קו. שנים א[illegible] אחרי הסכם ריגה שנחתם בין [illegible] הסכם רגה ייטית בשנו[illegible] לבין רוסיה הסובי־נפלויות הא[illegible] טרים נמשכן הת־שמכנים מש[illegible] הדיברסנטים. כפי־ופולניה הית[illegible] מלחמה ממין זה. מיוחד למען [illegible] צת להקים גוף צבאי זו איננה היו[illegible] ת הגבולות, ודוגמה זו אינו מקרים שה־[illegible] בהכנה למעשי איבה דיברסיה שימ[illegible] מדינות [illegible] נפעולות אל[illegible] מדיברסיה היו רואות ב[illegible] ות האלה מעשי מל־חמה גלויה. [illegible] ערתה של כל מדינה היתה למצוא [illegible] את המצאמים הועילים להדיפת הספנ[illegible] המטרידה ולחיכולה. ובדרור — שאמ[illegible] עים אלה לא היו מוג־בלים אך ורק להגברת השמירה על הגבולות. שמירה זו היתה מלווה קצו־לות יזומות ועל כל פנים היתה קשורה תמיד במעשי תגמול שמצאו אז בי־טוים ברדיפת המתקיפים גם לתוך השטח שלהם, לתוך השטח ממנו הם יו באים.

במשן חדשים ארוכים של פעולות דיברסיה מצד הערבים מסתפק ממ־שלתנו בהודעות ובמארבים משטרתיים בתוך המדינה — מארבים שאין בכוחם למנוע ולצמצם את ההתנפלויות. אי־אפשר לתשיב ברורות ביותר. אף בסיון של שוד לא נעשה. אם כי גם ביצועו לא היה משנה במאומה את תע־רכת המעשים כשלעצמם. המתנפלים רוצים להשיג אך ורק מטרות פוליטיות וכמדינה מסויימת צבאיות שכוונות רבות ומסוכנות ביותר בשבילנו מס־תתרות מאחוריהן.

המטרה הראשית והעיקרית היא, לערער את בטחוננו בשליטה על אזו־רים מסויימים של המדינה. שוחלי המ־רצחים יודעים יפה מאד שפיתוח אזו־רים נחשלים ובייתם מצריכים קודם כל בטחון חיים מינימאלי. אי־בטחון בדרכים המובילות לאזורים אלה בכוחו, לא בלבד לקפח חיים יקרים של בנינו, אלא זה גם משתק במידה מסו־יימת יזמה אמיתית. אי־בטחון זה מתן זיר את האזור בהכרח לטיפולם של שלטונות צבאיים.

המטרה השניה — גם היא בעלת־ערך מכריע בשבילנו ובשביל אויבנו כאחת: ע"י ההתנפלויות האלה ברצונ־גם להוכיח, כי הגבול הנוכחי איננו ערובה לחסדר סופי של היחסים עם השכנים. מטרתן להצביע בפני העולם, כי בנסיונותיו להשפיע על הסדר הגבו־לות עליון לזכוך, שהגבולות הנוכחיים יהוו מקור מתמיד של חסיסה, של התקפות. וברור גם של התנגשויות במקרות של תגובת הנגדים. מעשי־הרצח הם אמצעי מכוון להוכיח, כי הערבים לא השלימו ושישנם כוחות המוכנים אף לפרוץ אותה מן הנה־תמים ע"י המדינות.

לגבי למטרת שלישית דואגים המת־נפלים ושולחיהם: אין הם רוצים להר־אות לצבורם הם שישקע באורות השו־קט וחסדר. המארבים והרציחות מע־לות בערבים את האימון כי טרם כלו כל האמצעים במלחמה ביהודים. כי עוד בכוחם לגרום להם נזקים רציניים, להטרידם לאין קץ ואולי אף על ידי זה להכריחם לוויתורים מסויימים. דעל הכל: פעילות מסוג זה מרבה אימון בכוח העצמי, ומבטאת מגדלת קנ־אים ורצון שאפשר לנצ־לו בבוא הרגע.

תופעות כ[illegible] זה אינן חדשות בתו־לדות היחסים [illegible] העמים. קרה לא פעם שאף מדינות [illegible] ביניהן נחתמו הסכמי־שלום המשיכ[illegible] טריד אחת את השניה ב„ריידים", [illegible] התנפלויות של קבו־צות מזוינים [illegible] דדו. התקיפו והסתלו־קו. שנים א[illegible] אחרי הסכם ריגה שנחתם בין [illegible] הסכם ריגה ייטית בשנו[illegible] לבין רוסיה הסובי־נפלויות הא[illegible] טרים נמשכן הת־שמכנים מש[illegible] הדיברסנטים. כפי־ופולניה הית[illegible] מלחמה ממין זה. מיוחד למען [illegible] צת להקים גוף צבאי זו איננה היו[illegible] ת הגבולות, ודוגמה זו אינו מקרים שה־[illegible] בהכנה למעשי איבה דיברסיה שימ[illegible] מדינות [illegible] נפעולות אל[illegible] מדיברסיה היו רואות ב[illegible] ות האלה מעשי מל־חמה גלויה. [illegible] ערתה של כל מדינה היתה למצוא [illegible] את המצאמים הועילים להדיפת הספנ[illegible] המטרידה ולחיכולה. ובר

י. בן־יצחק

בצבת הזיוף הטוטלי

ליום השנה השני
אמרת גיטו ווארשה

זיוף ההיסטוריה שהנגו עדים לו ביחס לפאורעות בארץ — היתה לו דוגמה והיה לו תקדים: כותבי ההיסטוריה של פורה גיטו ורשה, מסיבות פוליטיות אר־ביקטיביות הקלו על מעשה הזיוף. בפר־לין המשוחררת הגיטו לכלל השפעתן בצ־בור היהודי שנותר לפליטה גרמים ששמשו מאז ומתמיד את תועת השחרור לו את מעמדם לעשות. הלסטוריה של שנות ההשמדה האיומות. את עצמם פי־ארץ — ואת האחרים. השתיקו והצלימו.

ניתן פידסום רב בארץ, מבריקים שהכילו את ההודעות בדבר מות־הגבורים של לוי־חמי הגיטאות והיערות. ומעניין הדבר: רק כתובת אחת היתה ידועה לשולחי המכתבים — זו של יערי ורובבל. ומה גדול היה כשלון השקר ומה גדולה היתה שפחת כולנו: המכתבים נתבדו. הגבו־רים ש.נפלו קרבן״. שנזכרו במכתבים וכולם מחוגי השומר־הצעיר ופרטלי־ציון שפאל ניצולו. המכתבים שנוצלו לתע־מולה מפלגתית זולה ופורסמו ברבים הר־ביתו את אפסותם של הרוצים לבנות על זיוף את זכויותיהם בצבוריות היהודית.

הועד היהודי בפולין ומוסדות הרבנות שלו, אסור היה להם להוכיח את חלקה של בית״ר בתנועת המרד נגד הנאצים. החומר שנתגלה עם מציאת ארגוי האר־ביון של ד״ר רינגלבלום נגנז. חומר יקר מכל יקר אל האמת בדבר ארגון המרד — אי שהוא שמור בסתר או שהושמד בפקו־דת ראשי הועד היהודי.

אך לא את הכל הם יכלו להשמיד. נשארו עדים חיים. נשארו משתתפים חיים. נשארו גם תעודות לא מעטות. עדויות שאליקן לא היתה גישה לוייסני־היסטוריה. ותעודות אלו מספרות את האמת:

ואמת זו פגלת כי לא ארגון לוחם אחד הוקם בורשה, כי לא ארגון לוחם אחד התגנד לנאצים והציב מצבת־נצח לגבורה העברית בשנות ההשמדה האיו־מה ביותר. ומי מהארגונים האלה היה פעיל יותר, מי גרם נזק גדול יותר לאויב אי־אפשר עכשיו להוכיח. יש רק עובדות מי היה הראשון שעליו ירדה עצמת התתקפה הגרמנית. ועובדות אלה אומ־רות אמת. אלה היו אנשי הארגון הצבאי היהודי אשר הציבו עמדות התנגדות בקו הראשון ברחוב מורא־נובסקה.

זה היה שמו של הארגון הלוחם שהו־קם ע״י חברי בית״ר. השם לא היה מק־רי ללא ספק. בית״ר בפולין שימשה בש־נים האחרונות שלפני מלחמת העולם השניה מחנה אימונים עצום וחיל־מילואים מתמיד לארגון הצבאי הלאומי בארץ־ישר־ראל. אין תימה על כן שעם בוא הצורך להלחם בגולה, הופיע הנוער הבית״רי תחת השם „הארגון הצבאי היהודי״ (זיר־דובסקה אורגאניזאציה וויסקובה). הארגון הצבאי הקלל הופיע גם השם „הארגון הלוחם היהודי״ (זיר־דובסקה אורגאניזאציה מיובה). בקיצור: ד.א.ו.ה. רז.א.ב.

הבדלי הדעות בין שני הארגונים הלו־חמים נתגלו מראשית צעדיהם. הארגון הצבאי היהודי היה בעל ארגון צבאי המוני שיוכל להלום באויב בהיקף המתאים לגודל ושונאה ולספר היהודים הסגורים בגיטו ורשה. ואילו הארגון הלוחם היהודי הדגיש קונספיראציה מער־לה ומשקם בחברים. היה גם הבדל שני: הארגון הצבאי היהודי שמן לשיתוף פעולה עם כל הגורמים שהביעו נכונותם לעזור לתנועת המרד היהודי, ואילו הארגון הלוחם היהודי עמד בקשרים אך ושם עם החוגים הקרובים למפלגה הקומוניסטית ולארגונה הלוחם „ארמיה לודובה״.

למרות הבדלי דעות אלה היה קיים שיתוף־פעולה בין שני הארגונים. המפ־קדות עמדו בקשר מתמיד והחליפו ידי־עות על תכניות־פעולה. הקצין הפולני וקצין הקשר של הארגון הצבאי היהודי, ליאון רודניצקי, בית״רי ותיק, שימש מקשר בין שתי המפקדות וכן מקשר מטעם מפ־קדת הארגון הצבאי היהודי עם מוסדות שונים, יהודיים ובלתי־יהודיים. שמצד הפולני — במידה שקשרים כאלה היו קיימים בכלל. בראש הארגון הצבאי עמד הבית״רי ברנקל.

מעשי התנגדות לגרמנים קרו גם קודם לכן — יחידות הארגון הצבאי היהודי קיב־לו את הקסם של רחוב מורנובסקה והסביבה. התקפתם הראשונה של הגרמ־נים היתה פופנית לגיזרה זו ובמקום הזה התחולל הקרב הראשון. הוא נמשך יומיים. רובם של המתקוממים מצאו את מותם תחת מהלומות הגרמנים ואילו חלק מהם עבר לעמדות אחורות בגיטו. הגוזרים המעטים אחרי נפילתו של הגיטו יצאו ליערות והקמו לפרטיזנים.

כל הפרשה הזו הוסתרה בספרות הרשמית על מרד גיטו ורשה. הספרים על מרד גיטו ורשה שהופיעו בפולין לא הזכירו אף במלה את חלקו של הארגון הצבאי היהודי באי־סופיאת הגבורה של יפי ההשמדה. והספרות על המרד שהו־פיעה בארץ — לא חדודנה מאחור: היא הלכה בראש מסע חיזוף.

הראשון שפרץ — בלא יודעים — את שרשרת השקר היה הביולוגי של לש־כת התחנונת של הקונסוליה הפולנית המוקדמת בתל־אביב. בגילוגו מה־5 לח.ז. הנושא את הכותרת „לקראת יום השנה הששי למרד גיטו ורשה — פרשת ההש־מדה והמלחמה״ נכשל העורך כשלון איום: הוא לא דילג על המקורות המדב־רים על הארגון הצבאי היהודי ומסר פרקים מספר על פעולתו. מחוץ בסיחון כנראה שאיש לא ידע במי המדובר. מבלי להזכיר את שם הארגון הוא העלה קטע מהיסטוריות המרד בגיטו ורשה השם ללשון את כל מלאכת המח־שבת שלו חזיוף. בתוך סקירת ההיסטוריה של המרד והתקוממות שטפלו בו מרעלה הקרב. ברחוב מורא־נובסקה (זה הרחוב בו נמצאו העמדות של הארגון הצבאי היהודי). וכך כותב הביולוגי הנ״ל:

„אך גם סברות לא הצליח לוכא בקלות את המרד היהודי. פלוגה מאומנת גרמ־נית נכנסה לכבוד מורנוב. אך נתקלה בהתנגדות עקשנית. הלוחמים התבצרו בבית בנוי בטון בשנת הרחוב מורנובסקה (כנראה רחוב מס׳ 11. לפי מקורות גרמ־נים, או מספר 2, לפי מקורות פו־לניים) על גגו של הבית הנוף הלוחם לוי־רודאל את דגל המרד, אך נפל מ־גרמני. היהודים ירו בגרמנים הם ביום מכמונות ירוק ובוקרו עליהם ובקבוקי־בנזין. הקצין הגרמני שרצה לכבוש את הבית בהס־נפל מכדור הקלע. מצבם של המחמר עוד יותר מאחר שמ־של רחוב מורנובסקה מהשפת הוקמו הגרמנים ע״י פולנות פולניות.

יום נאלצו הגרמנים לעבור גם ברחובות ספיז־ינסקה בה.

ציולטין המצוטט. המחבר של הביולוגי אמנם בל יזכור שמו של הארגון היהודי אך „בגשר״ בהזכרת שמו ובציון מיוחד של גיבות חזית שהיתה פולה בידיו של הארגון הצבאי ידע כנראה מחבר הביולטין. כי סחם שם, אלא אחד בפעילי מלחמת העולם, הידוע יפה גם מסאת עבדתו העתונאית

הצליח הפעם. קורמיו של מה־וחבריו עשו מלאכה משלימת נכשלו״ בפרטים כמותו. אך אינו אלא פרט, באשר גם ביול־לא רק את חלקו של הארגון במרד, אלא אינו מזכיר בכלל

אלו של ההיסטוריה לו הנגו התחיל את מצבדו בסילוף איך ביחס לפרשת גבורה זו. אשר נשארו בחיים, גם ביחס של תנועת בית״ר לא הצליח הרבה על פרשה זו ונקוטה הזדמנות לערכם את האמת הגנוזה בגיגים. באותם הארגונים יקרי־הערך אין הד״ר רינגלבלום שנתגלו לפני בערך ובהם כולל חומר עשיר ביותר על פעולות הארגון הצבאי היהודי.

קרבצ׳נקו זכה בדין...

מכתבים מפאריס, מאת י. ווירניק

כותרות רעשניות, המשתרעות לרו־חב כל העמוד של ההוצאות המיוחדות בישרו לתושבי הכרך את הבשורה. מאות אלפים הטפסים נחטפו ממש מידי מוכרי העתונים. נדמה היה, כי כל הכרך הסואן הזה הוכה בשגעון. סביב המאושרים שזכו בעתון התרכזו המונים, ומפה לאוזן עברה השמועה: „קרבצ׳נקו זכה בדין״...

שום מאורע פוליטי לא זכה לתת־עניינות כזאת מצד המוני העם. הידי־עה על החזרה האטלנטי היתה כאין וכאפס לעומת הסנסציה הזאת. ואין צורך לומר, כי „המאורע ההיסטורי״ הזה דחה לקרן זווית את כל יתר הסנ־סציות, שאירעו בעולמו של הקב״ה.

•

התכונה סביב בנין בית־הדין הת־חילה בשעות הבוקר המוקדמות. רבים נתאספו על מנת לזכות ברשיון כניסה, אולם רק מעטים זכו בגורל. הראשונים בתור היו, כמובן, העתונאים. ביניהם בלטו ב״כ הסוכנויות הטלגרפיות של „רויטר״, „יונייטד פרס״ ו„טאס הסו־ביטית. אולם בית הדין היה צר מל־הכיל את הצבור המגוון הזה.

שלוש תלונות הגיש קרבצ׳נקו נגד העתון הקומוניסטי „לטטר פרנסאז״. את התלונה הראשונה הגיש קרבצ׳נקו נגד עורך העתון, על שפירסם את מא־מרו של סים טאמאס, שבו קובע המח־בר כי: א) קרבצ׳נקו אינו מחבר הספר „בחרתי בחופש״, ב) כי קרבצ׳נקו הורחק מבית החרושת בניקופול בגלל מעשים בלתי מוסריים, ג) כי מעל בכספי ברית המועצות.

בית הדין קובע, כי החומר העובד־תי שהוגש ע״י הסניגוריה אין בו, כדי לשכנע את בית הדין, כי קרבצ׳נקו אינו מחבר הספר „בחרתי בחופש״. יתר על כן, בית הדין קובע, כי הו־פעתו של קרבצ׳נקו בין כותלי בית הדין־שכנעו את השופטים, כי הוא אדם בעל אינטלגנציה ותרבות. בית הדין הוא בדעה, כי קרבצ׳נקו מוכשר לכ־תוב ספר.

מלבד זאת קובע פסק הדין, כי החומר שהוגש ע״י הסניגוריה אין בו כדי לשכנע את בית הדין, כי „קרב־צ׳נקו הוא אדם, שמוסריותו מפוק־פקת״.

לאור העובדות האלה מחייב בית הדין את מורגאן בהוצאת דיבה ועל־בון על מחבר הספר „בחרתי בחופש״ ומחייב את הנאשם בסילוק קנס של 5000 פרנק ו־50.000 פרנק בתור דמי פיצויים לקרבצ׳נקו.

התלונה השניה

את התלונה הגיש בית־הדין ת־צ׳נקו נגד אנדריי ווורמסר וקלוד מאר־גאן, על שב־15 לאפריל 1948 פירסמו מאמר „בלטר פרנסייז״, שבו קובעים, כי: קרבצ׳נקו הוא שקרן, כי נמלט מהאמבסדה הסובייטית, כדי לשמור על נפשו; כי הוא משרת הריגול האמרי־קני נגד רוסיה הסובייטית; כי הוא שרת את היטלר וכי הוא אדם מהעולם התחתון.

בית הדין קובע, כי במהלך המשפט לא הוברר, כי קרבצ׳נקו, בהיותו חבר המפלגה הקומוניסטית הרוסית, יצא נגד מפלגתו ומולדתו. בית הדין קובע, כי קרבצ׳נקו החל נלחם במפלגה הקומוניסטית הרוסית רק לאחר שעזב את שורותיה. את הצעד הזה עשה בהתאם לצו מצפונו, ולכן לא היתה רשות לבעלי „לטר פרנסייז״ לכנות את קרבצ׳נקו בשם „בוגד״.

הרעב באוקראינה

פרק מיוחד מקדיש פסק הדין לטע־נתו של „לטר פרנסייז״, כי התיאורים בספרו של קרבצ׳נקו על מהלך הקולק־טיביזציה באוקראינה וסבלם האיום של התושבים, — כי תיאורים אלה אינם הולמים את המציאות. בית הדין קובע, כי העדים הרוסיים, שהופיעו במשפט, אשרו את נכונות העובדות הכלולות בספרו של קרבצ׳נקו. מאידך הצהירו עדים, שביקרו ברוסיה בתור תיירים, כי תיאוריו של קרבצ׳נקו הם מוגזמים. בנקודה זו אין בית הדין יכול לקבוע מסמרות ולחרוץ משפט. מפני. שאין באפשרותו לבקר ברוסיה על מנת לב־דוק את המיסמכים הדרושים. מהאי טעמא נמנע בית הדין מלהביע דעה בנקודה זו. בית הדין מוצא רק לחובתו לציין, כי החומר העובדתי שהוגש ע״י הסניגוריה אין בו, כדי לשכנע, כי תיאוריו של מר קרבצ׳נקו הם בבחינת שקר מוסמך.

בית־הדין קבל, איפוא, את טענותיו של קרבצ׳נקו וחייב בדין את בעלי „לטר פראנסייז״. מכיוון שכתב־האשמה של קרבצ׳נקו כולל שלוש תלונות חייב בית הדין את הנאשמים בתשלום 150.000 פרנק בתור דמי פיצויים, 5000 פרנק בתור קנס וכן לכסות את כל הוצאות המשפט.

ההוצאות המשפט הן גדולות למדי. יודעי דבר בדקו ומצאו, כי הוצאות אלו תעלינה משמונה עד עשרה מיליון פרנק.

•

דרישה אחת של קרבצ׳נקו לא קי־בל בית הדין, והוא תשלום פיצויים בסך עשרה מיליון פרנק.

אולם רווח והצלה עמדה לו לקרב־צ׳נקו ממקום אחר. משפט זה עשה פירסום בלתי רגיל לספרו יודעי דבר יודעים לקבוע, כי בתקופת שלושת החדשים האחרונים זכה הספר „בחר־תי בחופש״ לתפוצה של מיליון טפסים נוספים.

•

כך נסתיים משפט קרבצ׳נקו. הוא המשפט אשר הטיל סערה כה גדולה בארצות אירופה ומחוצה לה. ואם סבו־רים אתם, כי המסך ירד והעניין כבר נגמר, הרי אינכם אלא טועים. זהו רק החלק הראשון של המחזה.

כך מיד לאחר סיום קריאת פסק־הדין הודיעו בעלי העתון הקומוניסטי, כי הם מגישים ערעור. ואו״ש בעוד שבועות מספר יתחיל הענין מהדש.

אשרי הקומוניסטים הישבים באר־רץ דמוקרטיות...

פאריס, אפריל 1949.

קדחת המלחמה באמריקה

— מאת סופרנו בניויורק, ג׳ון לייטמן. —

טקס החתימה

שורות אלו נכתבות כשהטלביזיון מעלה על הבד שלו את 12 „הגבו־רים״ קרי המיניסטרים אשר לאחר התלבטויות ושיקולים מדיניים, ולמ־רות המחאות של רוסיה האדירה הת־אזרו עצו ושמו את חתימתם על גבי גליון ההסכם. קדמו לכך יומיים של תעמולה אינטנסיבית בעתונות וברד־יו אשר יצרה מצב רוח חגיגי. ונים־תה גם להשרות רוח של גוהליות, אבל האימפרוביזציה לא הועילה: היא היתה מלאכותית ותיאטרלית מדי. מורגש היה כי 12 החותמים הם בב־חינת מקלות בלבד, כי הרי איש מהם איננו „קטלא קניה״ במדינתו, הה־מונים לא שמו את מבטחם בהם לא באירופה ולא כאן באמריקה. שנית — הסכמים הדדיים אינם מעוררים באי־מריקה כל רגש של התפעלות. קרי־רות נשבה מהאולם המפואר שבבית הלבן. כאמור לעיל התיאטרליות על־תה על התוכן הרציני של המאורע. הרושם היה של שמחת תורה בבית־הכנסת להבדיל. כל המיניסטרים סי־דרו בצורה של „כל הנערים״ והבעל קורא האמריקני הקריא בפניהם סעיף סעיף של ההסכם המוצע והם חתמו. טרומן פיאר את המאורע בספסוש על שלום צדק ואחוה. סגן הנשיא בר־קלי חייך ושעשע את הנוכחים. בווין המסורבל היה נראה מאד מרוגז וכו׳ לו עצב. יוסף בן, מיניסטר החוץ של לוכסמבורג היה שמח. לשמחה זו מה עושה שאלו רבים וליצני הדור התך לוצצו, מי יודע אולי „הלואה״ אמרי־קנית באמתחתו... קאונט ספורצא הי־שיש היה נראה מאד עצוב וזהיר בכל חליכותיו; הוא ידע, כנראה, שבחורו לרומא מצפה לו קבלת פנים מצד אנ־שי טוגליאטי... שומן הצלפתי עם פנין היהודיים היה מאד פלגמאטי ובלתי פעיל, הוא היה מהחותמים הראשונים.

יחס הצבור לאמנה

החדר טבל בים של פרחים ועציצי נוי, כל נואם ונואם הדגיש את חשיב־בות של המאורע ההיסטורי הזה. הנו־אמים כאילו יד אחת ניסחתם. „זהו איחוד לשמירת השלום, אין לנו כל כוונות של תוקפנות, נהפוך מזה, אנו נגביר את השלום בעולם וכו׳... אמ־ריקה נמצאת ביחס לרוסיה הסוביטית לאחר תקופת השנאה. אין כבר נשק שנאה יעיל יותר שלא השתמשו בו עד כה. האיש ברחוב מחייך במקצת כשנפגש בנושא הרוסי. מהאהבה הזו־חצה עברו לשנאה. המרוץ הרוסי המסורבל צוייר כשטן המשחית, אויב הציבייליזציה המערבית וכו׳ וכו׳. איזו תקוה יכולה עתה להופיע — שואלים אנשים מחוגים שונים. משתרש הפחד כל לאחר שתי התקפות של אהבה ושנאה יופיע היאוש והמשפט הקדום ביהסי רוסיה־אמריקה, ומי יודע אנה נתגלגל.

התנגדות לאמנה הצפון אטלנטית מורגשת במידה מסויימת בחוגים רי־פובליקניים, בתוככי אמריקה. הנמו־קים הם כי זה ימיט שואה כספית על אמריקה. אמריקה, לדעתם, תצטרך בעקבות האמנה לטבוע יותר ויותר בוין „קרן היסוד״ באירופה. עוד ביק־יונים ועוד ביליונים. הם טוענים, על הראשונים אנו מ־טערים ואתם באים להוסיף עוד עליהם.

החגיגות בצירויות

סנאטור טאפט ועוד חוגים דורשים הפחתת העזרה לתכנית מרשאל. בכל זאת למרות ההתנגדות ישנם כל הסי־כויים כי הקונגרס יאשר את האמנה הצפון אטלנטית במלואה. בינתיים וושינגטון עוהלת — בכל הצירויות המשתתפות בהכסכם צהלה ושמחה האמבסדה האיטלקית ערכה משתה מפואר לאלף אורחים רמי מעלה. הצרר פתים גם הם לא טמנו ידם בצלחת. מקרוני ויין שימשו בערבוביה. הרבי אמר לשמוח והחסידים רוקדים. בווין הזה יותר צנוע מחבריו הצרפתים והאיטלקים כאחד. הוא התמסר יותר לרוחניות״ מאשר לאכילה... במשן הימים הספורים שהוא שהה כאן הס־פיק כבר (מחוץ לספיח עגבניות רקו־בות) להפגש כמה פעמים עם אע״יסוו ופקידים גבוהים בסטייט דפרטמנט. כמו כן הוא נפגש גם עם מנהיגי הפו־עלים באמריקה של אמריקן פדריישן אוף לייבור וסי.אי.אז.

עם חתימת האמנה הצפון אטלנטית הכרתי יהיה לשאול שאלה שבחובה טמון הגורל של העולם. האם ההסכם הזה הוא פיסת נייר כהסכם קלוג ועוד עשרות ההסכמים שנכרתו בין שתי מלחמות העולם, או שהוא מבטא איגוד בנה של מדינות המוכנות להיות ביחד במקרה הצורך אפילו למות ביחד. התשובה היא לדעתי מה שנוגע לאמ־ריקה החוק השני מתאים לה בהחלט. היא מוכנה לכל. היא מוכנה ללכת עד הסוף. היא מוכנה כבר עתה למל־אות את חלל ההסכמים בתוכן ממשי ע״י משלוח נשק לאירופה המערבית לר־שות הפיקוד האחיד ואפילו לרשות המדינות הבודדות.

דרישותיו של ראש המטה

ראש המטה הגנראל עומר ברדליי דורש מטרומן לשולח מיד נשק כבד לכל הארצות המשתתפות בהסכם. הוא רומז גם לקביעת בסיסים ולהתבצר בהם באורח ממשי. יש אומרים, כי בחדלי לא נאם על דעת עצמו, אלא נתמנו לו על כך מטעם הבית הלבן. מעשה גישוש הקרקע... אמריקה עברה כבר את תקופת העצבים הממורטים. הוא הגיעה לידי הכרה שהשלום יכול להתקיים אך ורק באם יהיה מבוסס על הזיון וההכנה הנפשית לפעול מיד. ובנשק ב״ד.

האמנה הצפון־האטלנטית היא לא רק אמנה בלבד שביחס לערכה הפו־ליטי והקולקטיבי אפשר להתווכח. היא אותראה לעולם, כי המדינה האדירה ארצות הברית מחזיקה את ידה על ההדק.

הנני מסיים רשימה זו במסדרונות פלרשינג מדאוס מקום משכנה של הא־מרצאת אותו יהודי, ברם, תוך כדי קריאה פג התמהון. כלימה ביסתה פני־נו בראותנו כיצד מעין יהודי להש־מיץ בפני גויים אתא הצרונות ולנאץ את מלחמת השחרור. מחנה הגוזלים ידע לזוכרו של הגולה נפתלי לובינצ״יק ה״ד, במלאת שלש שנים לפטירתו בביהמ״ת הצבאי במיתחבר, אסטוניה

•

יהודי אריתריאה בנו לגיונם בב־קשה להעביר בדרך האויר מרצה (מן העתונות).

טבעו הדבר שידיעה קצרה זו תעו־ר דר זעזוע מסוים בלבו של אדם, שחי במחיצת יהודים אלה במשך למעלה משנה בש„רק״ גדר יל מפרידה בי־נינו. היו ימים ושמה של מדינה זו השוכנת בלב יבשת אפריקה עורטלה ממובנה הגיאוגרפי הפשוט. היתה לה משמעות מיוחדת של סיוט בלבם כל אזרח ממולדת: אם יזקף קומתו ויתקומם יטוס לאריתריאה. והנה התגלגלה ההיסטוריה ולא זו בלבד שגולי ארי־תריאה חזרו בכבוד למולדת המשוח־ררת אלא גם יהודי המ־קום, הגרים במושבה זו מזה כמה קוהות, משתוקקים להגר למולדתם האמיתית — מדינת ישראל.

מחנה גולי ציון בנדודיו באפריקה פגש בכל אחת ממחנות אלה באחיו. גם בהקלענו לסודאן אי־שם באחד מנ־מלי מדינה זו פגשנו ביהודי בודד התו־פש עמדת שליט במקום. מנהל המנל־שהנו יהודי, שלט בתוקף תפקידו של־טון ללא מצרים. ברם, שונים הם הי־הודים באופים, מדינה ומדינה ויהודיה עם בציונם ואופים המיוחד, שעה שיהודי קניה נהנים במדה מסו״ית מ„שויון זכויות״ עקב היותם נתיני הכ־תר הבריטי ובצותא עם הבריטין המת־ישב היום מעין ברית הגנע הלבן מול הילידים שחורי־עור, הרי יהודי ארי־תריאה היו בבחינת מה נתרפים. מאחר שמרשבה איטלקית זו שרר שלטון כיבוש בריטי. כל נתין איטלקי נחשב כאויב בפוטנציה לרודן הבריטי ואם שייך היה אותו נתין איטלקי לגזע יש־ראל הרי ברור הדבר שיש להתיחס אליו בהסתייגות ניכרת אם לא בחש־דנות גלויה ומפעפעת אבה.

באותו יום ששי ד׳ בחשון תש״ה, כשהושלכנו 251 גולי ציון למחנה סמ־בל שבאסמרה היתה מטרתנו הראשונה לקשור קשר עם יהודי המקום. מבלי דעת את אופים ומבלי הכר את יחסם למלחמת השחרור חשבנו כי במקום בו פועם לב יהודי תימצא גם אוזן קש־בת. ואמנם ברבות הימים נתאשרה הנחתנו. יהודים יקרים אלה הוקיחו מידה רבה של אומץ לב וגבורה נפ־שית. תביעתנו הראשונה מקצין המחנה היתה כי תינתן לנו האפשרות להפגש עם רב המקום. אולם עקב ההוראות החמורות האוסרות כל מגע עם יהודי המקום נדחתה דרישתנו. מאוחר יו־תר נודע לנו כי גם ראשי הקהילה, בשמעם, על בואנו, פנו בדרישה דומה ואף הם לא נענו. ובכל זאת בוצר דק־שר באמצעות... סידורי תפילה. מאחר שעמדנו בתוקף על דרישתנו ואיימנו בנקיטת אמצעים הזודרו הקצין וערך ביקור בבית הרב המקומי, ובחזרו למחנה הביא עמו חבילה גדולה עסו־פה בנייר ירוק, שנשא עליו אל שמו של ראש הקהילה ובתובתו, מחשובי הסוחרים של אסמרה. בפתחנו את הת־בילה אחזה בנו התרגשות רבה למר־אה את תוכנה. הקהילה היהודית אספה מתוכה ספרי תפילה וחומשים שהנם יקרי מציאות במקום. תוך עלעול קל נוכחנו כי ספרים אלה מחזיק לקדושתם היסודית יקרים הם לבעליהם מאחר שהנם ירושה, העוברת מדור לדור, ובשולי הספרים מצאנו הקדשות אב לבנו ואם לבתה. מחמת זה נוכחנו כי אכן לב יהודי וחם פועם בקהילת יהודי אסמרה שהגרו לכאן מהפרוטק־טוראט הבריטי בעדן...

היה היה באריתריאה גם יהודי שונה מאחיו בני עמו משני צדי התיל. הוא חי אמנם בחברת הפקידות הבריטית הגבוהה ומבודד מהקהילה היהודית אולם במעשיו הכלים את פנינו לא במעט. ב־2 לנובמבר יום הצהרת בל־פור, כשבועיים לשהותנו בנולה, קור־אים אנו בעתון המקומי המוצא ע״י צבא הכיבוש כי אותו יהודי ירצה במועדון הקציינים הבריטיים על הצה־רת בלפור. דרישותינו הטבעיות בעני־נינו והנועזות ומחוצפות בעיני הגויים לא ידעו גבול. ועל כן פנינו מיד באו־רח רשמי בדרישה לאפשר לבני כוחנו להשתתף באותה הרצאה. בקשתנו הו־שבה כמובן ריקם. למחרת תמהנו למ־צוא בעתון כמעט סטנוגרמה מלאה מהרצאת אותו יהודי. ברם, תוך כדי קריאה פג התמהון. כלימה ביסתה פני־נו בראותנו כיצד מעין יהודי להש־מיץ בפני גויים אתא הצרונות ולנאץ את מלחמת השחרור. מחנה הגוזלים ידע עוד כל הגורמים שהביעו נכונותם לעזור לתנועת המרד היהודי, ואילו הארגון הלוחם היהודי עמד בקשרים אך ושם עם החוגים הקרובים למפלגה הקומוניסטית ולארגונה הלוחם „ארמיה לודובה״.

למרות הבדלי דעות אלה היה קיים שיתוף־פעולה בין שני הארגונים. המפ־קדות עמדו בקשר מתמיד והחליפו ידי־עות על תכניות־פעולה. הקצין הפולני וקצין הקשר של הארגון הצבאי היהודי, ליאון רודניצקי, בית״רי ותיק, שימש מקשר בין שתי המפקדות וכן מקשר מטעם מפ־קדת הארגון הצבאי היהודי עם מוסדות שונים, יהודיים ובלתי־יהודיים, שמצד הפולני — במידה שקשרים כאלה היו קיימים בכלל. בראש הארגון הצבאי עמד הבית״רי ברנקל.

מעשי התנגדות לגרמנים קרו גם קודם לכן — יחידות הארגון הצבאי היהודי קיב־לו את הקסם של רחוב מוראנובסקה והסביבה. התקפתם הראשונה של הגרמ־נים היתה פופנית לגיזרה זו ובמקום הזה התחולל הקרב הראשון. הוא נמשך יומיים. רובם של המתקוממים מצאו את מותם תחת מהלומות הגרמנים ואילו חלק מהם עבר לעמדות אחורות בגיטו. הגוזרים המעטים אחרי נפילתו של הגיטו יצאו ליערות והקמו לפרטיזנים.

כל הפרשה הזו הוסתרה בספרות הרשמית על מרד גיטו ורשה. הספרים על מרד גיטו ורשה שהופיעו בפולין לא הזכירו אף במלה את חלקו של הארגון הצבאי היהודי באי־סופיאת הגבורה של יפי ההשמדה. והספרות על המרד שהו־פיעה בארץ — לא חדודנה מאחור: היא הלכה בראש מסע חיזוף.

הראשון שפרץ — בלא יודעים — את שרשרת השקר היה הביולוגי של לש־כת התחנונת של הקונסוליה הפולנית המוקדמת בתל־אביב. בגילוגו מה־5 לח.ז. הנושא את הכותרת „לקראת יום השנה הששי למרד גיטו ורשה — פרשת ההש־מדה והמלחמה״ נכשל העורך כשלון איום: הוא לא דילג על המקורות המדב־רים על הארגון הצבאי היהודי ומסר פרקים מספר על פעולתו. מחוץ בסיחון כנראה שאיש לא ידע במי המדובר. מבלי להזכיר את שם הארגון הוא העלה קטע מהיסטוריות המרד בגיטו ורשה השם ללשון את כל מלאכת המח־שבת שלו חזיוף. בתוך סקירת ההיסטוריה של המרד והתקוממות שטפלו בו מרעלה הקרב. ברחוב מוראנובסקה (זה הרחוב בו נמצאו העמדות של הארגון הצבאי היהודי). וכך כותב הביולוגי הנ״ל:

„אך גם סברות לא הצליח לוכא בקלות את המרד היהודי. פלוגה מאומנת גרמ־נית נכנסה לכבוד מורנוב. אך נתקלה בהתנגדות עקשנית. הלוחמים התבצרו בבית בנוי בטון בשנת הרחוב מורנובסקה (כנראה רחוב מס׳ 11. לפי מקורות גרמ־נים, או מספר 2, לפי מקורות פו־לניים) על גגו של הבית הנוף הלוחם לוי־רודאל את דגל המרד, אך נפל מ־גרמני. היהודים ירו בגרמנים הם ביום מכמונות ירוק ובוקרו עליהם ובקבוקי־בנזין. הקצין הגרמני שרצה לכבוש את הבית בהס־נפל מכדור הקלע. מצבם של המחמר עוד יותר מאחר שמ־של רחוב מורנובסקה מהשפת הוקמו הגרמנים ע״י פולנות פולניות.

יום נאלצו הגרמנים לעבור גם ברחובות ספיז־ינסקה בה.

ציולטין המצוטט. המחבר של הביולוגי אמנם בל יזכור שמו של הארגון היהודי אך „בגשר״ בהזכרת שמו ובציון מיוחד של גיבות חזית שהיתה פולה בידיו של הארגון הצבאי ידע כנראה מחבר הביולטין. כי סחם שם, אלא אחד בפעילי מלחמת העולם, הידוע יפה גם מסאת עבדתו העתונאית

הצליח הפעם. קורמיו של מה־וחבריו עשו מלאכה משלימת נכשלו״ בפרטים כמותו. אך „בגשר״ אינו אלא פרט, באשר גם ביול־לא רק את חלקו של הארגון במרד, אלא אינו מזכיר בכלל את קיומו.

הזיוף אלו של ההיסטוריה לו הגנו עדים התחיל את מצבדו בסילוף פרשת ביחס לפרשת גבורה זו. אך אשר נשארו בחיים, גם ביחס לפעולת תנועת בית״ר לא הצליח הרבה על פרשה זו ונקוטה הזדמנות לערכם את האמת הגנוזה בגיגים. באותם הארגונים יקרי־הערך אין הד״ר רינגלבלום שנתגלו לפני בערך ובהם כולל חומר עשיר ביותר על פעולות הארגון הצבאי היהודי.

ספרים וסופרים בעולם הרחב

„פדרציה או מות״

לייאונל קרטיס, בספרו „מתפכה עון למית למען השלום״, יוצא לחלום בהתלהבות למען הרעיון החביב עכשיו על אנגלים רבים — רעיון של פדרצי־גדו ה אשר תכלול את אמריקה, אירו־פה וכן. עיקר דבריו מכוון לליכודה של אירופה, שזהו בעצם מסמר הבעיה כולה.

המחבר סוקר את ההיסטוריה האמ־ריקאית מפרוץ ההתקוממות נגד של־טון בר־טניה ועד לסוף מלחמת האזר־חים בין ה„צפון״ ו„דרום״. הוא הגיע למסקנה שמנהיגים מצטאים מסוגלים להשיבן שלום בר־קיימא ע״ל פניה ישירה ללבם ודמיונם של המונים — מעל לראש המנגנון האדמיניסטרטיבי החלוד על מנהליו ופקידיו. הוא חוזק את איחוד ארצות־הברית ומנסה לגזור גזירה שווה ביחס לאירופה.

אך הוא שוכח שבאמריקה הושג האיחוד הראשון ע״י ווישינגטון יחד עם העם האמריקאי, ואילו נושא רע־יון האיחוד כיום הזה, ווינסטון צ׳רצ׳יל — יחד עם מי יבצע? הוא אם שאיפתו? בנקודה זו — אם כי לא רק בה בלבד — צולע כל החיקש של קרטיס.

הוא איננו מעריך את ההבדל הע־מוק בין העמים האירופיים התרבותיים לבין האמריקאים הפרימיטיביים (על אף הציבייליזציה שלהם).

רעיון איחוד אירופה הוא בראש וראשונה — מזימה בריטית שכונתה לארגן משהו בדומה ל„ליגה הער־בית״ באירופה. אך העידנים והקליי־טונים יכולים להצליח בדמשק ובבת־עמון, ואולו בפריס לא יצליח להשיג כלום אפילו צ׳רצ׳יל בכבודו ובעצמו...

בעיני אחרים

א. וווסון, סופר אמריקאי שביקר באירופה פרסם ספר בשם „כפי שאח־רים רואים אותנו״.

המחבר כותב שהאירופים אשר ביקרו באמריקה לפני המלחמה העול־מית הראשונה היו נדהמים נוכח הפוריטאנים האמריקאי הקפדני, ואי־לו אחרי המלחמה העולמית השניה הם מודעועים נוכח „החופש המיני הבל־תי מרוסן וההצדקה המדעית הניתנת לו״.

וכיצד נראית האשה האמריקאית? לפך אפשר למצוא תשובה בדבריה של סופרת אחת בעתונו של סארטר „זמ־נים מ. ־ניים״, המופיע בפאריס:

„האשה האמריקאית הטיפוסית היא נחמדה — אך ללא אינדיבידואליות כל שהיא וללא תרבות של ממש. גישתה לאהבה היא „פארמצבטית״ והסרה לה החמימות של נסיון החושים... האשה האמריקאית שולטת על הגבר ועל פנקס „צ׳קים שלו... כשהגבר הוא „בעל טוב״ — מתיחסת אליו אשתו בחביבות כמו לתינוק תמים וברוב חסדה היא משתקת אתו לעמים...״

בקורת רבה נמתחת ע״י האירופים על ההפרזה בשתית משקאות משכרים באמריקה. המחבר רואה בכך יחס לא צודק. הוא אומר „שבארה״ב יחסי שותים האירופים לא פחות מאשר באמריקה.

יתר על כן: רק נציגים אמריקאיים מעטים מאוד מסוגלים להתחרות בשתיה בקצינים רוסיים. שעה שהם נפגשים אתם באיזו שהיא מסיבה...

אירופים רבים סבורים. שעיקר עבודתם של האמריקאים היא — פר־טומת. המחבר טוען שהפרסומת הנת־נת לאמריקה ע״י המכשיר האדיר ששמו סרטים אמריקאיים מהוליבוד היא פרסומת גרועה למדי. הסרטים נותנים את החיים האמריקאיים כמו בראי עקום. סטודנט שבדי אחד אמר לי: „אשה עקום. סטודנט שבדי אחד אמר לי: „אשה אמריקאית אינה יכולה לבשל אוכל, אינה יכולה לתפור, אינה יכולה לטפל בילדים, אינה יכולה לנקות בית, אינה יכולה לעשות כל דבר אחר, אלא לשבת ולקר

ישראל השניה

„וירד מים עד ים"...

חיילי ישראל על המשמר בחוף אילת

שות עיניך בחשכת הלילה ובחיריך — בריח הניחוח הנהדר של ההדרים. הפעם אינך רוצה להרהר על הצפוי לענף זה שבמשקנו הלאומי, כשהאח־לענף זה שבמשקנו הלאומי, כשהאח־ראים לו אינם אנשי־מעשה אלא „חב־רים". מה„ברושורה", הדרך עד באר־שבע מוכרת לך למדי. הסקרנות שלך באה על פורקנה מעידן ועידנים. אינך

(סוף בעמוד ה')

דבר החרות מגיע לאילת

המסע

א. מ.ריץ" עד באר־שבע

שלא כרגיל, הומה ה„לובי" אל ה„הול" (האולם הגדול הסמוך לכ־ניסה), אשר במלון ריץ שברחוב היר־קון, מריחב אדם. השעה סמוכה לחצות, וגם לסנסציה אין לחכות. והנך שואל את עצמך: העיסוק הגדול הזה למה? מחלקת ההסברה למשרד הבטחון, ער־רכת סיור עתונאים לנגב הרחוק. הע־תונאים המקומיים נבלעים בששים בקרב העתונאים המשמשים את הע־תונות הלועזית שבחו"ל. מהם יהודים סמויים, מהם גויים גלויים. „שלנו" הם מאד ענווים ביחס לעתונאים שב־או אלינו מארצות שמעבר לים. הע־תונאים הגויים איש לרעהו יאמר: „גבור אניר, כלומר: „בלופר אניר". העתונאים הללו מחו"ל „בעיט, היו־רד על הפגרים" כך עסים הם על סנ־סציה. ואין זה „קונץ" לתאר סנסציה, כשזו נראית לעין. הקונץ הוא „לראות צל הרים מהרים", להפוך „אזוב אשר בקיר" ל„ארז שבלבנון". כך הוא הדבר ברוב רובם של המקרים. העתונאי נמ־נה על המקצועות החפשיים. רוב פר־נסותיהם של בעלי מקצועות חפשיים על אסונות פרנסתם. הרופא חי על מחלת הזולת; העורך־דין — ברוב המקרים על פשעי הפרט כלפי חברין או כלפי הרשות; והעתונאי המודר־ני — על סנסציה. ואין לך סנסציה ללא אסון. העתונאים הם מגדולי ה„קריגס־בעווינר". העתונאים הללו, אוישים הם לתכנה של הסנסציה, לנושא שלה ול„גיאוגרפיה". מה פלא, אם העתונאים שהדמנו ל„ריץ" מת־רעמים על מחלקת ההסברה של מש־רד הבטחון, המסדר סיור עתונאים לעקבה דווקא הימים. כיצד אפשר לע־זוב עכשיו את ת"א לשניים־שלושה ימים כשבכל רגע עלול סטנלי לרדת בשדה התעופה ב... מן המטוס? הנ־סיעה לעקבה לא תעוף. מה שאין כך סיום טיסתן של סטנלי, ובשל סטנלי, ויתרו רוב העתונאים על הנסיעה לנ־גב הרחוק. אילת וסטנלי — מה עדיף? שטיטא. והילכך נוסעים רק דגי הרקק מקרב עתונאי חוץ.

ושעה קלה טרם פתחו המכוניות את מסען על פני הכביש, עולה על כל אחת ואחת מהן, בזו אחר זו, קצין מקציני משרד הבטחון וגואם קצרות, מעשה כהן קדמון בישראל על „הר־ראש ורך הלבבי". הוא מתאר את טל־טולי הדרך ואף רומז על אפשרותה של סכנה. עם תום ההסברה זזו המ־כוניות. שלום „ריץ". שלום ת"א. כך התחיל ה„סטרט" ממלון שעל היר־קון, הרחוב ולא הנהר, לעציון־גבר. הסטרט נפתח בבי סוב: מכוניות מצוינות, מקומות לכל דיכפין, ועד באר־שבע תעמוד לרשותנו „האוטו־סטרדה" הארצישראלית, ומעל לכל — הנך טרי עדיין. מבעד לאשנב נפג־

ב. ריפודטר

שות הנוף ים סוף עוקבים בהתעניינות מתוך קריאה ב„חרות" אחר המתרחש בארץ, מימין — תחנת המשטרה באומרשרש.

הצוללת – אנית־המלחמה העיקרית במלחמה הבאה

מוסקבה שמה ידה על הצוללות הגרמניות החדישות ביותר

אך אמריקה מצטיינת באימון ימאיה שהשיגו במלחמה האחרונה שיאים מפתיעים

מאת פלצ'ר פראט, סופר „הארפרס"

הצוללת האמריקאית „דוגפיש" יכו־לה להמצא תחת המים במשך כמה וכמה ימים ואולי גם שבועות. תחת המים היא שטה במהירות העולה על מהירותן של אניות־הלווי מכל הסו־גים שהשתתפו במלחמה העולמית השניה. בשעה שיש צורך בכך יכולה צוללת זו להתקיף את אניות האויב מבלי להוציא מתוך המים את הפריס־קופ שלה.

עובדות אלו הן בעלות חשיבות רבה, אך אפשר להוסיף שהן חלק קטן מהאפשרויות הכבירות של הצוללות האמריקאיות החדישות, שיש לראותן כמוהפכה במדע הימאות.

החידושים הגרמניים האחרונים

הצוללת „דוגפיש" היתה כלי־שיט נסיוני בלבד. בעזרתה התחיל הצי האמריקאי מנצל את התגליות שנפלו לידיו בגרמניה.

ההתפתחויות החדשות בבנית הצוול־לות הגרמניות התחילו באפריל 1943. כש־גרמניה נוכחה כי היא מאבדת במלחמה הימית יותר מדי צוללות, הבעיה שעמדה בפני הגרמנים היתה זו: ביצד לבנות צוללת שתהיה בטוחה בדרך כלל בפני התקפת המשולבת של מטוסים ואניות־לווי? ממציא בשם וואלטר הציע לצי הגרמני תכניות המדגימות מעין פתרון לבעיה זו.

וואלטר המציא מכונה כזו שתמנה:

א) תפוקה עצומה של כוח — ביחס לגודל הצוללת ומשקלה; ב) אפשרות לאחסן כמויות ניכרות של חמצן, כך שהצוללת תוכל להמצא זמן רב תחת המים.

אפשר לומר שוואלטר התאים במי־דה מסויימת את הטכניקה של מנוע־מדחף לצוללות. המכונה של וואלטר צריכה היתה לתת לצוללת תחת המים מהירות העולה על מהירותן של אניות הלוון המשובחות ביותר.

20 מטובי המהנדסים הגרמניים בע־נף הימאות נשלחו למקום־נופש בהרים ונצטוו להכין במהירות האפשרית את התכנית של הצוללת החדשה, בהתאם להצעותיו של וואלטר. ואמנם במשך זמן קצר מאד הוכנה התכנית של צול־לת באורך 251 רגל (הצוללות האמרי־קאיות הגדולות — ארכן 311 רגל). הגובה של הצוללת הוגדל ורחבה צומצם.

הנסויים הראשונים ב„הצוללת המ־שובחת" לא הצליחו ואז התחילו הגר־מנים מכניסים שיפורים ושינויים בתכ־ניות. הם ניצלו אמצאה הולנ־דית שנפלה לידיהם ואנשי המדע שלהם השקיעו גם עבודה רבה משלהם. בסופו של דבר הוכנו כל התכניות, והובטח להיטלר כי בנובמ־בר 1944 יעמוד לרשותו צי־צוללות שעוד לא היה כמוהו.

אך תכניות לחוד וביצוע לחוד. הגרמנים סמכו יתר על המידה על כו־שר תעשיתם הימית. התברר, שעד סוף המלחמה לא הותקנה הדוגמה של הצוללת החדישה.

הרוסים תפסו את רוב הצוללות

מ־208 הצוללות שהגרמנים בנו בזמן הכניעה היו 120 מהטיפוס הח־דש. הרוסים תפסו יותר מהחצי במס־פנות דנציג ושטטין. מספר ניכר של טובי המהנדסים וקברניטי־הצוללות הגרמניים נעלמו וכפי הנראה עובדים הם בשביל אדוניהם החדשים. יתר על כן: משערים שבשנת 1945 היו לסו־ביימים 100 צוללות שאפשר לשנותן לצוללות חדישות מהטיפוס הגרמני.

אך נוסף לכך ישנן בידי הרוסים כל הכניותיו של וואלטר וכל הדוגמות של טיפוס „חדיש שבחדישים". הם הורידו לים צוללת כזו עוד בחודש מאי אשתקד. התקנת הטיפוס „החדיש שבחדישים" לא הושלמה בזמן המלחמ־מה; ההפצצות הפריעו לאיסוף חלקיו השונים. כמה חלקים הובאו ללונדון — אך לרוסים יש יותר. ומשום כך יתכן שלרוסים יש כיום צי הצוללות החזק ביותר בעולם.

אך יתכן שאין הרוסים חזקים כל כך בענף הצוללות. המהנדסים האמרי־קאיים סבורים, שהתכניות הגרמניות לצוללות חדישות הן בשביל צוללות יותר קטנות, יותר זריזות ויותר מהי־רות. הגרמנים המציאו גם מוקש ימי „אקוסטי", הנמשך אחרי ה„קול" של צוללת אויבת, — בשעה שהצוללת המשלחת אותו מפסיקה כמעט לגמרי את פעולת מכונותיה וצפה בשקט על גליו של איזה שהוא זרם ימי. יש לד־עת שמלחמת צוללות נגד צוללות התפתחה מאד בשלב האחרון של המל־חמה, ונוסח עובדה זו החלים הצי האמריקאי להכניס לתכנית הבנין שלו לשנת 1948—1949 תשע צוללות ששלוש מהן נועדו באורח מיוחד למל־חמה בצוללות האויב.

נוסח כל זה יורד במידה מסויימת החשש מפני עליונות סוביטית בענף הצוללות.

הצוות האמריקני

אך ישנה עוד נקודה, לא פחות חשובה:

צוללת איננה מכניסים סתם: בצול־לת נמצאים אנשים. ואין זה מהדברים הקלים להתאים את האנשים לצורה מסוכנת זו של מלחמה ימית.

הצוללות היפאניות במלחמה העו־מית האחרונה לא היו גרועות מבחינה טכנית מהצוללות האמריקאיות. ובכל זאת בפעולתן הן נכשלו כשלון גדול. בהשוואה לפעולת הצוללות האמריק־איות אפשר לראות ככשלון אפילו את פעולתן של הצוללות הגרמניות. הגר־מנים איבדו צוללת אחת על כל שלוש אניות שטיבעו, ואילו אמריקה איבדה צוללת אחת על כל 25 אניות יאבניות שהורדו למצולות.

כוחה של הצוללת האמריקאית הוא לא רק בטכניקה אלא בצוות שלה.

ראשית כל — צריך אדם לרצות להיות בה; רק מי שמבקש להיות בצוללת יכול להיות מועמד לתפקיד זה. אך הוא צריך להיות בגיל שלמטה מ־27 — ועליו לעבור כל מיני מיבח־נים. כ־50 אחוז של המתנדבים ממלחי הצי וכ־20 אחוז של קצינים נכשלים במיבחן. חלק מהם איננו עומד במיב־חן הרפואי הקפדני מאד. חלק נכשל במיבחן בכתב. חלק מבלה כמה שעות בחברתו של פסיכיאטר, הפוסל את אלה שאין להם „אישיות יציבה".

האנשים שעמדו בכל המיבחנים האלה נשלחים ל„צריח־צלילה". הם נכנסים ל„תא־הלחץ", בעשיריות או בתריסרים. התא נסגר ומתחילים להכ־ניס בו מים עד לגובה החזה; המים החודרים לתא גורמים להתהוות לחץ־אויר מוגבר. מיבחן זה מסלק מהמת־נדבים כמה וכמה אנשים נוספים הרו־צים לברוח מהתא — ומבוקשם ניתן להם.

אחרי מיבחן נוסף ה„מגרש" עוד כמה וכמה מועמדים. מכניסים את אלה שנשארו לשרות בצי הצוללות.

כל אחד—כקרבניט בפני עצמו...

האנשים מתחילים ללמוד אז את פרטי פעולתה של הצוללת ואת כל המנגנונים שלה. בצוללות אמריקאיות יכול כל אחד מאנשי הצוות להחליף תמיד את חבריו בכל התפקידים.

רק הצי האמריקאי מקפיד כל כך על אימון אנשי הצוללות, ומשום כך זכה בשטח זה בהצלחות ניכרות.

ישנן עוד כמה וכמה שאלות ביחס לצוללות האדישות; כיצד אפשר יהיה לשייט זמן ארוך תחת המים בלי להס־תכל בחמה ובכוכבים? האם נסיעה במשך ארבעה או חמישה שבועות בקפסת־מתכת שכזו מבלי לצוף למע־לה, לא תשפיע לרעה על האנשים מבחינה פסיכית — על אף הצלחותי־הם במיבחנים חד־פעמיים?

על אף שאלות אלו תהיה הצוללת חשיבות רבה מאד במלחמה העתידה. חוץ מצוללות להתקפה ישנן כבר גם צוללות להובלת צבא וצוללות מיוחדות להובלת דלק. היפאנים ניסו אפילו לבנות צוללת נושאת־מטוס.

יתכן שהצוללות תהיגה בעתיד אניות־המלחמה העיקריות.

„בגנים" / ב„תיאטרון הקאמרי"

מחזה בארבע מערכות מאת ליאוניד ליאונוב, עברית: א. שלונסקי, ההצגה: יוסף מלוא, התפאורה: עליזה שק.

העלילה במחזהו של ליאונוב, אם תסיפר בקצרה, הריהי מן הפשוטות ביותר שיכול אדם לצייר בנפשו.

לרגל מחלתו של אדריאן מכבייב הזקן, מתכנסים בניו לבית המשפחה: יורי, ויקטור, אנטול, מאשה. באותה שעה מודמן למקום גם מאטביי פילאייב, שנעדר מן הסביבה למעלה מעשר שנים, אדם ש„ספינת חיין נופצה אל סלעים". הוא בא להתארח בבית ידידו הותיק, אדריאן מכבייב. אך מתברר, שפילאייב זה הוא בן בליעל, ישולל כל מעצורים מוסריים. אינו מחסס לנהוג בשאנ־טאז' כלפי אשת מכרו הותיק, אשר בא בצל קורתו, בנצלו את ההשערות והחשדות, הצוד־קים אותם לפני עשר שנים ומעלה. נוכחותו של אדם זה עוכרת, כמובן, את שמחת הפגישה בין האב ובניו. לבסוף הוסר המסוה מעל פני פילאייב: המתגלה כבוגד ומרגל. הוא בא על עונשו, והבל מסתיים בתמונה סנטי־מנטלית, הראויה למכחולו של גרויץ הדולפני.

כפי שרואים אנו, מוסיף התיאטרון הקאמרי להתמחות במחזות „בשפחתיים" לאחר ה„אנרכיסטים" מבית סיקאמורא, ה„קא־פיטליסטים" מבית פורבס, ה„אימפריאליס־טים" מבית קלר, הגיע תורם של ה„קולני־ניסטים" מבית מכבייב. ואני, כלימה תעמה פני על „נחשלותי", כי עלי להודות: מבין כל המשפחות שחזו עיני עד עתה על בימת התיאטרון הקאמרי, נראת לי משפחת מכ־ביב נחלשת ביותר.

בני משפחת סיקאמורא, מן המחזה „הן לא תקחהו עמך", אינם, כמובן, „בסדר" מבחינת הדברים ההסכמיים ה„מהייבים" בחברה; אולם דוקא ה„אנומליות" המדומות שבמשפחה זו, הזכויות ומיני ה„הבל" אשר בה, מגלמים ביתר שאת את חוסר השל־מות, הגיתון וסבך־השקרים, ה„מחיבים" בחברה, שאנוסים אנו להמצא בתוכה בכל עת. האידיאלים והבעיות של המשפחה הנור־בגית האמריקנית פורבס, אפשר ויי„ראו בעיני רבים כ„בתיים מדיי". אולם, על אף הטכניקה ה„מאסטלית" שהש„משה בה החברת, אין המחזה הזה חסר יסוד סאטירי, והמחברת שומרת גם על יחס בקרתי כלפי הסביבה שגדלה ונתחנכה בה. משפחת קלר מן הדר־מה של מילר, הרי זו אמת אימוה, כאובה, בעורטלת מכל כסות.

והנה בית מכבייב, השוכן בין בני פרי יפים, — גן־עדן עלי אדמות, ללא כל פגם מוסרי, זך כבדולח. היושר, הכנות, אהבת המולדת, פורצים בשמחה זו, בעצי התפוח הללו, הנטועים בגנים שמסביב. סיבו של גן־עדן זה מובלט עוד יותר על־ידי נוכחותו של הנחש (היחידי, כיאה לגן־עדן) — הוא הבוגד והנבל פילאייב. ועוד, פילאייב זה — התגלמות של הסלף והרע — אינו איש פולובצ'אנסק אלא על פי מוצאו בלבד, וב־יכודו של דבר הריהו פריו של מוסר זר ורקוב, שגדל וטופח מעבר למחסום.

התיאטרון הקאמרי שומר אמונים לקו־הרפרטואר הבינלאומי, מתוך תשומת־לב מיו־חדת, ליצירותיהם של סופרים בני זמננו, הנוגעים בנושאים ובבעיות חברתיים. בלי ספק, יש עניין רב לראות גם מחזה תיאטרוני סובייטי, הסיפוסי למגמות השעה בספרות הדרמטית ברוסיה. כי ליאוניד ליאונוב, אף אם אינו המעולה בדרמטורגים הסובייטיים בימינו, הנה על כל פנים אפייני הוא מאד לספרות ז.. נכונה הוא, דומני, עם אותם הסופרים (לעתים קרובות, סופרים מחוננים הם) שיודעים, תודות לכשרונות מיוחדים, להסתגל אל המסיבות, למהר ולמלא אל דרי־שות השעה, האפנה, הטעם השורר, או — כמו במקרה שלפנינו — את הדרישות של המגמות הממשלתיות. והרי מזה פסח שנים, בסיסמה של קביעת זיקה בין התיאטרון ו„המוני העם הרחבים", מתנהלת ברוסיה תעמולה למחוות בעלי תוכן בלתי מסובך, עממי־משוט, המראים את „האדם הסובייטי" באור נוח ביותר — כעובד ישר ומסיר, פאטריוט, גבור־בעין יפה ראוים את הבלטת הרגעים הגדולים בהיסטוריה הרוסית (סובו־רוב) ואת הוקרת הפסורות. מקושים מלחמה על המגמות הפורמליסטיות (אבל ההישגים הפורמליים מלפני חמשים שנה הם כמעט „בחיבים"), על הגיתון הקוסמופוליטי, עד עיונים פסיכולוגיים „נפרזים".

המחזה „בגנים" ממלא את הדרישות האמורות. התוכן והצורה — פשוטים ביותר. אשר ל„גיתון", הנה בודאי אינו קוסמופוליטי, אלא של „ד' אמות" בעיקרו. אין כאן זכר לשום „חיטוט" בנפש האדם, ונהפוך הוא: שיפוטי האופי שבמחזה הריהם מפושטים מאד מאד, ומחולקים לשתי קבוצות יסודיות: ישרי־לבב, נקיי־כפיים ותמימי־דרך, מזה, ולעומת הללו, שהם רוב רובן של הנפשות הפועלות, — דמות אחת ויחידה, בעלת מומי נפש כבדים ביותר (אכן השכיל השחקן ברטוב ל„עדן" דמות זו במידה רבה).

לעומת זאת, במה שנוגע לבעיות שבמחזה, להשקעת העולם המיוצגת על־ידי הנפשות העיקריות ולהצהרות שבפיהן, הנה (אם נשים הצדה כל אי־דיוקי) נראות הן כלוקות בחוסר כוח־משיכה, ונוסף על כך — כחוט־אות בחוסר אמת. ולא על שום ה„וולטריא־ניות" או ה„פרוגרסיביות", חלילה וחס, אלא משום שכל ה„אידיאלים" שבמחזה הריהם מיושנים „במקצת", הייתי אומר: „ויקטוריא־ניים" יתר על המידה. גבור המחזה בכבודו ובעצמו, מכביב הזקן, אין די ב„פראבוסלא־ביות" שלו, אלא נוסף על כך הוא גם „דו־מוסטרוי", לפי ההגדרה המקובלת ברוסיה שמלפני המהפכה. אשתו, אלכסנדרה איבנוב־נה, אינה מזכירה לנו כלל טיפוס של אשה שלמען זכויותיה היו הסופראג'יסטיות, לפני כמה עשרות שנים. משליכות את עצמן אל מתחת למרכבות דוהרות; ועוד פחות מכן דומה היא לאשה רוסיה בשנת כך וכך למהפכה הפרולטרית. „אבל הבנים, — יאמר לנו ליאונוב, — הביטו נא: כולם עלו מעלה: מלאים תפקידים ממלכתיים, גבורים, רוח־אים, מהנדסים, אגרונומים. לפני המהפכה היו נשארים בלי דיעת קרוא וכתוב, ובמקרה הטוב ביותר, היה אחד מהם „מקיז דם", השני — אגרונום, השלישי — „פראפור־שצ'יק", והרביעי סתם „בראאום". הנה די היה בבקשה טלגרפית מאת ההוריס, וכל הבנים מתכנסים מיד מכל ירכתי רוסיה רחבת־הידיים — בנים רמי־קומה ובריאים, כולם „אצילי־נפש ותמימי־דרך", כולם נדיבי־לב, כמו בסיפור אגדה רוסי". אולם סיפורי אגדה נכתבים בשביל ילדים, וגם עצם השם „אגדה" מרמז שאין לקבל ברציניות גמורה את כל הכלול בה. והרי המחזה „בגנים" נועד לגדולים. נוסף על כך, המחזה כולו סטוג „אידיאלים" ויקטוריאנים. זוגות אלו „לאור הירח" ו„בצל עצי־התפוח" (אלא שגרם המזל והציירת, מרת עליזה שק, מלגלגת במקצת על סנטימנטליות זו כולה); פחד זה מפני משהו „בלתי־יאה", אגב שירה בלתי־פוסקת על האהבה; מורה זו, בתולה זקנה (חסר רק כובע־קש קטן בקצה קודקוד) שהפל מרחמים עליה ושאחת שאיפתה — להנשא לאיש; ו„דיבוק" זה של ילד „חוקי או בלתי חוקי" — כלום באמת יש לקבל את כל אלה ברצינות? במערכה הרביעית היה מצב־הרוח „חגיגי" ו„פראחסלאבי" כל כך, עד שדומה, הנה עוד רגע, ויביאו איקונין לפרך ברכת קודש.

מחזהו של ליאונוב, סגולה אחת יקרת־ערך בו, כונתיך לשפה המצוינת, הגלילית, העסיסית, הגרגינית. אך תכונות אלו דוחקא, המיוחדות לסביבה או לפולקלור, קשה ביותר למסור אותן על קרשי הבימה של תיאטרון זר.

וכעת על מיצוע המחזה. אל נא תחשדוני ב„דופרצוניות", אם אומר שלהקת התיאט־רון הקאמרי פלסה לה דרך תוך אמני־הנגף שבמחזה באומץ־לב סטואי. לא אחת גם עלה ביד הלהקה להתגבר על המכשולים הנער־מים לפניה. קודם כל, הבנים. מר מלוא מתנה (דומני) כל פעם את הקונפנסיה שלו, ובצדק, ב„אקלים" השורר במחזה חגתון. לעומת „כולם היו בני", ששם בחר מר מלוא במיתודה של שרטוטים חזקים, ברוטליים, הנה בפחוחו של ליאונוב הכנים, חיישי אומר, ספנריקה „אסטלית", פרייסו את התמימות וההסכמיות שבסצנות מסויימות, ברפנו את הבהיקות והגמתיות, עם שהעלה באותה שעה עצמה את המימנטים הלירייים, הנתונים „במנות קטנות" אי־שם בחביוני המחזה. השחקנים והצירות עזרו לבימים כמאמצין כפיטב יכלתם. דמות שלמה ואחדותית ביותר, בעלת קונטרוקציה חזקה והגיונית, העלה אברהם בן־יוסף, בתפקיד של אדריאן מכבייב חזקן. בתפקיד של אשתו שחקה בתיה לנצמן, כת־מיד, בעלת שליטה עצמית ועצורה. יש לציין את מידת התרבות בהגשת הסכסוך של התפ־קיד על־ידי השחקנית. אולם חרשני שתפר־נות אחדות. המשותפות לתפקידים של אם במחזות של קאהרין פורסב ושל ליאונוב ליאונגב (כגון: שליטה עצמית, הבלגה על הרגשות, הרגשת־אחריות מוטעמת), עלולות לתת מקום לסענה שמרת לנצט חוזרת על עצמה בדמיוניות הבימתיות.

מרת חנה מכון (סוקניק) היא כנה, רבת חיים בימתית. „דוסיה" שלה היא דוסיה אמתית ביותר. בתפקיד המורה רוצ'קינה שחקה רחל מרקוס, בהומור הדיסקרטי המיי־חד לה, בחסכון של אמצעים, בשרטוט עדין של הפרטים. באינטרפרטציה של רחל מר־קוס, אין רוצ'קינה „חילול מדובלל", אלא יצור מדוכא, עצוב, גלמוד. אינה מעוררת התפרצויות של צחוק, אלא חיוך נוגה.

אשר לתפקיד הקשה של הבוגד פולאייב, הנה יש בו, דומני, יתר עניין על בימת התיאטרון הקאמרי מאשר במחזה עצמו, דמו־תו של פולאייב, שהמחבר בנה אותו מבנה פרימיטיבי וצבע אותה בצבעי שחור, — דמות זו נתעוננה ונתאנשה במידה ניכרת בתרגומו הבימתי של כר ברטוב.

חיורים היו בניו של כבייב. כולם שרו משום־מה ב„אנרסון". משכנע יותר היה אפשר, רק אנטול, במשחקו הפשוט והטבעי של בן־עמוס. מרדכי בן־זאב שחק משחק נבון בתפקידו של סטרקופיטב הטפש. חנן סמסאי לא ניצל דומני, את מלוא החומר שסיפק בידו התפקיד אונוס.

מרת עליזה שק נתנה הפעם מבע ברלש יותר לכשרונה כציירת של תפאורות. בפיוחד יש לציין את תפאורת הגן עם הלבנה הגדו־לה והתמימה.

לבסוף יש לציין לשבח את הצורה האס־תיטית של התכנית המודפסת. אין זה דבר שכיח, ועל כן שמורה היא עמי למוכרת.

מיכאל משה

ספרים וסופרים בעולם הגדול

(סוף מעמוד ג')

רז למחבר שהם חוששים לבקר באפ" ריקה שמא יקצחו ע"י... גאנגסטרים. וכמה עתונאים אירופיים שראו בסר־טים מערכות של עתונים אמריקאיים הביעו את תמהונם ושאלו כיצד אפשר לעבוד באנדרלמוסיה כזו מבלי לחש־תגע...

„תעמלנים" אמריקאיים מסוג מיו־חד היו החיילים. רבים מהם שררו בתתנגוגות התמרורות רבות באירופה ועוררו את הרושם שכל אזרחי אמריקה דומים להם.

עניין לעצמו היא תכנית מרשאל. שלא כל האירופים קיבלו אותה בחת־לה. ולהבון יתרה, והמדובר הוא לא רק בחוגים שמאליים. השבועון הצרפתי הימני „קאריפור" והעתונות של הלורד ביוורברוק מתחו בקורת חריפה על תכנית מרשאל. הם טוענים שאמריקה רוצה להשתלט על אירופה.

אירופים רבים סבורים, שאמריקה היא ארץ־הפלאות ואשרי כל תושביה, ואילו אינטלקטואליסטים שונים, כמו דוהמל, פריסטלי, סארטר וכו' טוענים, שהאמריקאים — „ביסחרן של הפר הם אומללים"...

בקיצור: על אף התפניות המשר־תפות קיימת „אי־הבנה טרגית הדדית" בין אמריקה ואירופה.

...מות טוב שאנו „אסיאתים".

ל. שמעשי

מסיבות טכניות לא נכנס היום המשך סיפורו של מר י. חורגין

מחסניות וחשף הנכמס

דוד רקנטי (שאול)

אימר וסטפנית שמאית

(סוף מגליון יום ג')

ג. נצחון

הנחתי את האמר בפינה בין שני עמודים ועזרתי לשאת שקי חול להקי־מת מחסום לרוחב הרחוב כדי שאם־שר יהיה לעבור בחסותו, להביא חג־בורת, תחמושת וכלי עבודה. אחר־כך ישבתי עד שמולאו שקים נוספים, לשוב הובלתים לפתח בעל חריס הברזל.

קר. יריב מתרוצץ פה כאילו הוא שחקן קומי באופירה. דבורים דבורים דבורים. הוא אינו שם לב למה שאני אומר. תן לי תפקיד. שב. תן לי תפ־קיד. אל תבלבל את המוח. אולי לא הכיר אותי. יתכן שאינו רואה בחר־שך. הלם מתקרב. המכנסים כבדים. אין לי כדורים. אין טעם לטומי. תן לי תפקיד. יריב. תן לי תפקיד. טוב. תסחוב שקים. עוד פעם לסחוב שקים. מסקד פלוגה? שקים כבדים. שק יותר מדי גדול. והנקע כואב. הזמזום הזה באוזן מקפח את חיי. אולי נקרע החרוץ. שק כבד. איפה כולם. צריך לחעביר את שמעון. הוא מאבד דם. רב. אויה. איפה אריה. תן לי תפקיד. יריב. אין מה לעשות. שב. אל תבלבל את המוח. מדבר מדבר מדבר. הזמזום באוזן. באיזו אוזן. זה בתוך הראש. זמזום בתוך חקרקפת. כעת זה עבר לפדחת. לר־עות. זה מסרבן. שטויות. אנו מגי־תקים. יוריס מכל הפינות. יש להם כדורים, בלי מספר. יוריס יוריס. ואנחנו סוחבים שקים. זו התקפה או התגוננות? יש להתפרץ. יריב. תשי־מע. צריך להתפרץ. שב. שב. אל תבלבל את המוח. סחוב שקים. יש להתקדם דרך הבנין. לפרוץ את תקי־רות ולהפתיע אותם. תקון אם נעלמו הבי־חורים שלי. אבירם מתקן את הברנים. כל הזמן מתקנים את הברנים. יוריס שלושה צרורות וחסל. מתחילים לת־קן. במחסנית אין לי כדורים. שמאי והדוור מוציאים כלים. חלם. איפה חלם. הה. הוא נשאר עם מאיר. לא. עם הרגמים. אני עייף. יקר. והדם קרוש. מכנסי הבגדיים שלי. לשמעון נתפקקה רגל ואני מתרחר בגבדיים שלי. לשמעון הבגדיים. בן לי תפ־קיד. יריב. כמה זמן אני שרויים כאן. כמה ימים? מנותקים. אין לנו מזון. אפילו מים אין. אנו אבודים. פשוט אי אפשר. יורים כמו חול. כמו חול. מוחול. מחול. הבה נצא במחול. הבה נצא במחול. ליחלח ולחבור. לשון נופל על לשון. אני מרוחה לעב־ריה. שמואל ביקש מכני שמות למפקדים. יש לנו בעת מפקדים כמו חול. הבה נצא במחול. פעם זה היה אחרת. אנחנו חותיקים. פגישת מפק־דים. כל המחוז כולם בחדר אחד. ששש. כן. מכנס לכאן. שב. כן. שב. חושך. דמויות. אני מפקד. חשוב מאד. ששש. עמוד דום. לשבת. מלים בחושך. הקול מוכר. אולי זה ההוא. ההוא. רבים נאסרים ונחטפים אבל אנחנו נבלוג לא תוהה מלחמת אחים זו פקודה לא להתנגדות ולהג־ביר את הקונספירציה. לא תהיה מל־חמת אחים בשום פנים ואופן. בשום פנים. אתם שומעים. יש שאלות? שקט. למישהו יש שאלות? לי יש שאלות אבל אני לא אשאל. קונספי־רציה. עלולים להכיני על פי הקול. מדוע באמת לא נסגפנו את הראשים לכמה מאנשי ההגנה ונגמר הענין. פצורים. הרבה הדשים בלי קשר. בלי תפקיד. מדוע לא בא. אולי נאסר. אולי מפחד. בלי קשר. בלי תפקיד.

„ירחמיאל, אולי יש לך תפקיד בשבילי?"

„חכה קצתי". הוא עונה ומגלה שינים גדולות ולבנות.

„מדוע לא נפרוץ את הקירות ונת־קדם".

והוא מצטחק. „שב שב".

שב. אל תבלבל את המוח. אין עדיין קשר. האם יש מי שכנהל את הענין או שזה סתם כך. אני צריך להיות. בעל חומה. כמה ימים כבר יושבים אנו פה? ואלה עדיין סחוביים שקים. שק. זד. הפכים. זקן. שלי חולד וגדל. אני. חושב שאגדל זקן. זקן אדמוני מקורר. אבא יגחך ויאמר. כן. לפחות עם זקן תיראה כבן־אדם. אבל אבא. זה לא ילך. אמא ודאי דואגת. שלחתי אותמול פת־קה. אין על מה לדאוג. נגמור עם אחת שתים. אפשרי מיסס. אפשר מיסס עם זקן. דבר מוזר. הזקן. כל כמה שמקצצים אותו. מקצצים בנטי־עות. חה. חה. בכל זאת הוא גדל. צומח. אומרים שהזקן ממשיך לצמוח שלושה ימים אחר המות. בבנין הזה אבדתי את חוש הזמן. חוש הכוון. היכן אני בכלל. אולי ישנתי. אסור לישון. שמואל ביקש מכני שמות למפקדים. יש לנו בעת מפקדים כמו חול. הבה נצא במחול. פעם זה היה אחרת. אנחנו חותיקים. פגישת מפק־דים. כל המחוז כולם בחדר אחד. ששש. כן. מכנס לכאן. שב. כן. שב. חושך. דמויות. אני מפקד. חשוב מאד. ששש. עמוד דום. לשבת. מלים בחושך. הקול מוכר. אולי זה ההוא. ההוא. רבים נאסרים ונחטפים אבל אנחנו נבלוג לא תוהה מלחמת אחים זו פקודה לא להתנגדות ולהג־ביר את הקונספירציה. לא תהיה מל־חמת אחים בשום פנים ואופן. בשום פנים. אתם שומעים. יש שאלות? שקט. למישהו יש שאלות? לי יש שאלות אבל אני לא אשאל. קונספי־רציה. עלולים להכיני על פי הקול. מדוע באמת לא נסגפנו את הראשים לכמה מאנשי ההגנה ונגמר הענין. פצורים. הרבה הדשים בלי קשר. בלי תפקיד. מדוע לא בא. אולי נאסר. אולי מפחד. בלי קשר. בלי תפקיד.

„ירחמיאל, אולי יש לך תפקיד בשבילי?"

„חכה קצתי". הוא עונה ומגלה שינים גדולות ולבנות.

„מדוע לא נפרוץ את הקירות ונת־קדם".

והוא מצטחק. „שב שב".

שב. אל תבלבל את המוח. אין עדיין קשר. האם יש מי שכנהל את הענין או שזה סתם כך. אני צריך להיות. בעל חומה. כמה ימים כבר יושבים אנו פה? ואלה עדיין סחוביים שקים. שק. זד. הפכים. זקן. שלי חולד וגדל. אני. חושב שאגדל זקן. זקן אדמוני מקורר. אבא יגחך ויאמר. כן. לפחות עם זקן תיראה כבן־אדם. אבל אבא. זה לא ילך. אמא ודאי דואגת. שלחתי אותמול פת־קה. אין על מה לדאוג. נגמור עם אחת שתים. אפשרי מיסס. אפשר

קיד. יריב. כמה זמן אני שרויים כאן. כמה ימים? מנותקים. אין לנו מזון. אפילו מים אין. אנו אבודים. פשוט אי אפשר. יורים כמו חול. כמו חול. מוחול. מחול. הבה נצא במחול. ליחלח ולחבור. לשון נופל על לשון. אני מרוחה לעב־ריה. שמואל ביקש מכני שמות למפקדים. יש לנו בעת מפקדים כמו חול. הבה נצא במחול. פעם זה היה אחרת. אנחנו חותיקים. פגישת מפק־דים. כל המחוז כולם בחדר אחד. ששש. כן. מכנס לכאן. שב. כן. שב. חושך. דמויות. אני מפקד. חשוב מאד. ששש. עמוד דום. לשבת. מלים בחושך. הקול מוכר. אולי זה ההוא. ההוא. רבים נאסרים ונחטפים אבל אנחנו נבלוג לא תוהה מלחמת אחים זו פקודה לא להתנגדות ולהג־ביר את הקונספירציה. לא תהיה מל־חמת אחים בשום פנים ואופן. בשום פנים. אתם שומעים. יש שאלות? שקט. למישהו יש שאלות? לי יש שאלות אבל אני לא אשאל. קונספי־רציה. עלולים להכיני על פי הקול. מדוע באמת לא נסגפנו את הראשים לכמה מאנשי ההגנה ונגמר הענין. פצורים. הרבה הדשים בלי קשר. בלי תפקיד. מדוע לא בא. אולי נאסר. אולי מפחד. בלי קשר. בלי תפקיד.

„ירחמיאל, אולי יש לך תפקיד בשבילי?"

„חכה קצתי". הוא עונה ומגלה שינים גדולות ולבנות.

„מדוע לא נפרוץ את הקירות ונת־קדם".

והוא מצטחק. „שב שב".

שב. אל תבלבל את המוח. אין עדיין קשר. האם יש מי שכנהל את הענין או שזה סתם כך. אני צריך להיות. בעל חומה. כמה ימים כבר יושבים אנו פה? ואלה עדיין סחוביים שקים. שק. זד. הפכים. זקן. שלי חולד וגדל. אני. חושב שאגדל זקן. זקן אדמוני מקורר. אבא יגחך ויאמר. כן. לפחות עם זקן תיראה כבן־אדם. אבל אבא. זה לא ילך. אמא ודאי דואגת. שלחתי אותמול פת־קה. אין על מה לדאוג. נגמור עם אחת שתים. אפשרי מיסס. אפשר

המוסדות ל

צאתכם לשלום, בחירי הטניסאים!

יעקב בונסמן

בחירי הטניסאים בארץ: יעקב בונסמן, אריה ווייס ורפאל גורניצקי יוצאים לקופנהאגן, כדי להתמודד עם טניסאי דנמרק.

התמודדות זאת היא על גביע דייוויס, מפעל הטניס הגדול ביותר בעולם.

זהה הפעם הראשונה שניתן לט־ניסאינו להופיע בזירה בינלאומית זאת. כי כל עוד היינו חתת שלטון זר לא אישררו לנו לקחת חלק בתח־רויות על גביע דייוויס. כי רק סנ־סאי ארצות עצמאיות יכולים ללחום להשגת הגביע.

זאת היא לא הפעם הראשונה שטניסאינו משתתפים בתחרויות טניס בינלאומיות. גם כאן בארץ וגם מחו־צה לה. שחקני הטנלס שלנו הת־מודדו לא פעם עם טובי טניסאי אר־צות שונות וגם יכלו להם. טניסאינו לחמו בהכפ מצ־כוסלובקיה, בנאג'ר ממצרים, בלונג מאוסטרליה, בפארסי מאנגליה ועד בקושה המפורסם מצר־פת. טניסאינו גם הופיעו על מגרשי הטניס באירופה ולא פעם היתה ידם על העליונה. ועד למישחקי וימבלדון הידועים הגיעו שחקנינו. אבל זאת היא הפעם הראשונה להופעת טניס־אינו במישחקים החשובים ביותר בכל העולם, הנערכים שנה־שנה בהשתת־פות הטניסאים הטובים ביותר מכל קצוות חבל.

לרשותו של המאמן דוידמן לא עמד פרק זמן מספיק כדי לאמן את נבחרי הטניסאים שלנו, כי כולם הם קצינים וחיילים, והם קיבלו את שיח־רורם מן הצבא לאימונים באיחור רב. בכל זאת גם בפרק הזמן הקצר שעמד לרשותם, הם הספיקו „להיכנס לפור־מה", הם התקדמו במישחקם, בשורה ארוכה של אימונים ומיבחנים עמדו. צאתכם לשלום, בחירי הטניסאים! תיאבקות קשה לפניכם, דנמרק בט־ניס של השנה אינה דנמרק של אש־תקד ושל השנים הקודמות. שידה היתה תמיד על התחתונה במישחקי גביע דייוויס. לדנמרק קמו בשנה האחרונה כוחות מעולים בטניס, „כר־כבים" הופיעו בטניס הדנמרקי. שח־קנה הצעיר של דנמרק — קיס נלסון בן ה־19 התמודד עם טובי שחקני אמריקה וגם יכול להם. דבר זה דורש מכם יתר התאמצות, אבל, חלי־לה. לכם להירתע. לחמו במשנה כוח. תהיו עזים. גלו התגברות במרצ. לח־מו בכל מרצכם כיאות לבני עם לו־חם.

לחמו! זכרו, כי אתם הראשונים המניפים את דגל ישראל במישחקי גביע דייוויס.

לחמו! כי רק ללוחמים בעוז, כי רק ללוחמים שאינם חוסכים מאמץ ישנם סיכויים לנצח.

ליפא לוירתן

המסע לארץ ישראל

(סוף מעמוד ד')

פטריה את עצמך ואינך מציץ מבעד לאשנב והראש צונח מטה מטה וה־שות שוקע והולך בים הזכרונות.

ב. מי ומי הנוסעים?

ה„סבארט" מבאר־שבע נפתח בארבע מכוניות. אבל כעבור שעה ויותר בישרו הנהגים על מחסור בד־לק. מכונית אחת מוכרחה היתה לח־זור לבאר־שבע על מנת להצטייד. אשר לכוחות הבטחון על כל הע־מים, בין לא חבין, היכן מסתיים הד־יוק ומתחיל „הביזבוז והתפקרות („גון־שאלאנס" בלועזית). הנך יושב בכללו ומכל שכן לרגליך. לפתע פתאום גילית שוחן ארוכות יותר מכ־פי המידה. נוחיות הנסיעה מוכרזת לך נסיעה מלפני עשרות שנים לעיי־רת הסבא שלך. לא היו אז נהגים בישראל אלא בעלי־עגלות, לא מכו־ניות אלא עגלות וכילה (א־בויד) פרושה עליהן. המכוניות שלנו, כלך, לא מר של משרד הבטחון, הין „לא „בויד", פתוחות לשמש ולכל צבא השמים, לרוחות. לחול ולמה עוד?

עד ששים איש היה מספר הנוס־עים, וראה פלא: הדיפרנציאציה בק־רב הנוסעים נעשתה מאלית. כל אחת משלש המכוניות, הפתוחות לכיפת השמים, והחומר האנושי המיוחד שלה. מכונית מספר א' נטעו בה דוברי אנגלית צחה. איש איש והעור־כנגדו בדמות רעיה או פילגש. לא תמיד אפשר להבדיל בין זו לזו. הסבוביות חגגה את נצחונה במכונית זו. הם נשארו סגובים גם בלב המדבר, ששם עמד לגוע פעם ישמעאל בצמא. ולאנגלו־סכסים אלה (רובם מבני ברית ומיעוטם משלא מבני ברית) נספח עתונאי משלנו, יליד אמריקה לפי דבריו. הוא נמצא בארץ שנים אחד דוד. אבל הוא שומר על דיבורו העברי לבל יפסיד, חלילה, את צלילו האנגלי, כאלו אך תמול ירד מהאניה... אשתדל עדיין היה נזקק ל„פיים" הדוק יפה יפה בין שיניו. אבל השתא תקוע בין שפתיו הסיגר השמן והרי־חני. רבו ה„ביילבכס" הנזקקים בזמן האחרון לפיים... לא תמו מושקים גם בקרב דוברי אנגלית, ואף בשנה הראשונה לחרות ישראל... נוסעי אר־טו זה אינם מתערבים עם אחרים. הם צמודים איש איש למקומו גם ב„מעלה עקרבים", כשהראש חולד סחור־סחור למראה התהום הפעורה למטה והענגים הנוסעים בין חגורי הסלעים. אף אכילתם היא באוטו. הם טורחים וירדים לשעת צורך גוופני.

אוטו מספר ב' מלא ארצישראלים מזן עד זן. מהם עתונאים, מהם פרמקפיסטים, מהם פרוטקציונרים. כך לם צעירים. יש בהם מן החן של צב־רים. הספיקו ל„הצטברר" גם אלה אשר עו ארצה בשלהי השעיריה השניה לה יהם. הם חולפים על קריירה. אין הם סומכים יתר על המדה על כש־רונותיהם, אלא על המרפסים ועל הגב (המדובר הוא לא על אברי־גוף...). מה פלא, אם רובם מקיימים מצוות „שומר נפשו ירחק" מעבדכם בן אמתכם...

אוטו מספר ג' אינו אנגלוסכסי ואף „צברי" איננו. זהו אוטו אינטרנציו־נלי. מי אינו כאן? ראשית כל, כמה עסקנים ציונים מארץ אנגלוסכסית, כפי הנראה שנהירים להם שבילי ציון, פרס לנגב... בורות ציונים ותי־קים אלה בבעיותינו היא מפתיעה. הנך מתחיל להבין כיצד הצליחה מפא"י להשתלט עלינו. זו ידעה יפה יפה לנצל את הבורות של „הכללים" צורי הקונגרסים.

בין הנוסעים אתנו היו שנים־שלשה עתונאים צרפתיים, אחד מצ־פת וחב־רן משוויץ הצרפתית. נסע גם אי־טלקי אחד לא מאיטליה (זו אינה יכולה להרשות לעצמה, כפי הנראה, את הלוקסוס של החזקת עתונאי בחו"ל). העתונאי האיטלקי היה מש־ווץ האיטלקית. היה עתונאי מפינ־לנד. והוא כ־ן יהודי ספק פיני וגזולי שודד. היה עתונאי יהודי מפאריס. לצרפת התגלע מרוסיה, בע־שותו קפנדריה בפולין במשך עשר שנים ויותר. הוא אינטליגנט יהודי טיפוסי. הבעת פניו מעידה על לי־אות מרובה. נסע גם משדר מטעם הרדיו הצ'כי. זהו צעיר יהודי. הוא אר־הב להציג שאלות, אבל על שאלותיך הוא מבכר לשתוק. לאחר שנודעה לו חשייכותי המולדתית, התענין לד־עת מדוע הצביעה סיעת חרות בכנ־סת לטובת המלווה האמריקני. מיהר־תי להרגיעו: חרות מוכנה להצביע גם עבור מלווה סובייטי. מכל הנוס־עים נראו אהודים ביותר זוג אחד: הוא עתונאי מדנמארק ופניו פני „מלמד" טיפוסי. והיא? היא „פרג־קן" טיפוסית. מכסי שחכרנו אנו, הקו־ראים הזקנים, מחוך הרומאנים של האמסון ויעקובסון בתרגומיהם הרו־זור לבאר־שבע על מנת להצטייד. אשר לכוחות הבטחון על כל הע־מים, בין לא חבין, היכן מסתיים הד־יוק ומתחיל „הביזבוז והתפקרות („גון־שאלאנס" בלועזית). הנך יושב בכללו ומכל שכן לרגליך. לפתע פתאום גילית שוחן ארוכות יותר מכ־פי המידה. נוחיות הנסיעה מוכרזת לך נסיעה מלפני עשרות שנים לעיי־רת הסבא שלך. לא היו אז נהגים בישראל אלא בעלי־עגלות, לא מכו־ניות אלא עגלות וכילה (א־בויד) פרושה עליהן. המכוניות שלנו, כלך, לא מר של משרד הבטחון, הין „לא „בויד", פתוחות לשמש ולכל צבא השמים, לרוחות. לחול ולמה עוד?

עד ששים איש היה מספר הנוס־עים, וראה פלא: הדיפרנציאציה בק־רב הנוסעים נעשתה מאלית. כל אחת משלש המכוניות, הפתוחות לכיפת השמים, והחומר האנושי המיוחד שלה. מכונית מספר א' נטעו בה דוברי אנגלית צחה. איש איש והעור־כנגדו בדמות רעיה או פילגש. לא תמיד אפשר להבדיל בין זו לזו. הסבוביות חגגה את נצחונה במכונית זו. הם נשארו סגובים גם בלב המדבר, ששם עמד לגוע פעם ישמעאל בצמא. ולאנגלו־סכסים אלה (רובם מבני ברית ומיעוטם משלא מבני ברית) נספח עתונאי משלנו, יליד אמריקה לפי דבריו. הוא נמצא בארץ שנים אחד דוד. אבל הוא שומר על דיבורו העברי לבל יפסיד, חלילה, את צלילו האנגלי, כאלו אך תמול ירד מהאניה... אשתדל עדיין היה נזקק ל„פיים" הדוק יפה יפה בין שיניו. אבל השתא תקוע בין שפתיו הסיגר השמן והרי־חני. רבו ה„ביילבכס" הנזקקים בזמן האחרון לפיים... לא תמו מושקים גם בקרב דוברי אנגלית, ואף בשנה הראשונה לחרות ישראל... נוסעי אר־טו זה אינם מתערבים עם אחרים. הם צמודים איש איש למקומו גם ב„מעלה עקרבים", כשהראש חולד סחור־סחור למראה התהום הפעורה למטה והענגים הנוסעים בין חגורי הסלעים. אף אכילתם היא באוטו. הם טורחים וירדים לשעת צורך גוופני.

אוטו מספר ב' מלא ארצישראלים מזן עד זן. מהם עתונאים, מהם פרמקפיסטים, מהם פרוטקציונרים. כך לם צעירים. יש בהם מן החן של צב־רים. הספיקו ל„הצטברר" גם אלה אשר עו ארצה בשלהי השעיריה השניה לה יהם. הם חולפים על קריירה. אין הם סומכים יתר על המדה על כש־רונותיהם, אלא על המרפסים ועל הגב (המדובר הוא לא על אברי־גוף...). מה פלא, אם רובם מקיימים מצוות „שומר נפשו ירחק" מעבדכם בן אמתכם...

אוטו מספר ג' אינו אנגלוסכסי ואף „צברי" איננו. זהו אוטו אינטרנציו־נלי. מי אינו כאן? ראשית כל, כמה עסקנים ציונים מארץ אנגלוסכסית, כפי הנראה שנהירים להם שבילי ציון, פרס לנגב... בורות ציונים ותי־קים אלה בבעיותינו היא מפתיעה. הנך מתחיל להבין כיצד הצליחה מפא"י להשתלט עלינו. זו ידעה יפה יפה לנצל את הבורות של „הכללים" צורי הקונגרסים.

בין הנוסעים אתנו היו שנים־שלשה עתונאים צרפתיים, אחד מצ־פת וחב־רן משוויץ הצרפתית. נסע גם אי־טלקי אחד לא מאיטליה (זו אינה יכולה להרשות לעצמה, כפי הנראה, את הלוקסוס של החזקת עתונאי בחו"ל). העתונאי האיטלקי היה מש־ווץ האיטלקית. היה עתונאי מפינ־לנד. והוא כ־ן יהודי ספק פיני וגזולי שודד. היה עתונאי יהודי מפאריס. לצרפת התגלע מרוסיה, בע־שותו קפנדריה בפולין במשך עשר שנים ויותר. הוא אינטליגנט יהודי טיפוסי. הבעת פניו מעידה על לי־אות מרובה. נסע גם משדר מטעם הרדיו הצ'כי. זהו צעיר יהודי. הוא אר־הב להציג שאלות, אבל על שאלותיך הוא מבכר לשתוק. לאחר שנודעה לו חשייכותי המולדתית, התענין לד־

מכתבים אל העורך

נכי מלחמת ישראל וממשלת מדינת ישראל

בקשר למאמר שנדפס ב„חרות" ביום 18.4.49 תחת הכותרת „נכי מלחמת ישראל וממשלת מדינת ישראל". — מבלי להכנס לכל שטחי הבקורת שנדפסה על המחלקות השונות במרכז השקום — הננו מוצאים חובת כבוד לעצמנו להכ־חיש את השורות המעטות שנדפסו לצע־רנו במאמר זה בקשר לפעולה התרבו־תית.

מזה למעלה משלשה חדשים, מאז בו־או של קצין התרבות א. ג. שהביא בחצ־לחח רבה שנוי יסודי בחיים התרבותיים של המקום הג"ל ומילא את תפקידו בנאג־מנות ובמסירות לשביעת הצונם המלא של כל הנפגעים, בהזדמנויות שונות הבע־נו לק. ח. הנ"ל את הוקרתנו הנאמנה.

נוסף לתכנית השבועית הרגילה של פעולה יומיומית כגון טיולים, פעמיים בשבוע הצגות קולנוע במקום, כל יום אחה"צ הצגה יומית בהשתתפות הק. ח. תכניות מוסיקליות, הרצאות אקטואליות, ביקורים בתיאטרון אחת לשבוע ללא תשלום (100 כרטיס) וביקורים נוספים בתשלום מינימלי, כל ליל שבת מסיבות, בהשתתפות אמנים, מסיבות חג ונשואי חברים, בהשתתפות אמנים. — הננו לציין שבספריה יש 300 ספר. מקלט הרדיו הנו מהמשובחים ואינו מקולקל לגמרי. (הפטיפון קולקל ע"י החברים וטרם תוקן בעקב שבירת 3 מקלטים קודמים). קרטי קולנוע מדי יום וכן הצגות תיאטרוניות לפחות פעמיים בשבוע.

הננו מביעים את צערנו שהכתב של־כם הוטעה ע"י אינפורמציה בלתי נכונה בקשר לעבודת התרבות ונבקשכם להכ־חיש מיד את חדבר או לפרסם את מכ־תבנו זה.

הרעד הארצי
של חיילים נכים
מרכז השקום

חבר, אוהד, תן יד לבסוס עתונך—חתום על „חרות"

לוח היום

כ"ג ניסן.
פרקי היום בתנ"ך: חבקוק א"-ב'.
תלמוד: גיטין ל"א.
משנה: יבמות ז'. משנה ה"ו.
פרשת השבוע: שמיני.
זמן הדלקת נרות: עש"ק — 5.52; מוש"ש — 6.46.
כ"ד ניסן.
פרקי היום בתנ"ך: צפניה א"-ג'.
תלמוד: גיטין ל"ב.
משנה: יבמות ח' משנה א"-ב'.

חפוש קרובים

במדור לחיפוש קרובים של הסוכנות היהודית נתקבלו מכתבים וידיעות כאת ניצו־לים לקרוביהם וידידיהם בארץ.

אומאיון מאיר, מצרפת נולד 15.1.1928; בן יהודה, מאת אביו יהודה (191297); בטיב־גר מנס, בגיל 62 גר פעם בת"א רח' פינס־קר 19 מובורוב אוסטריה. מאת צילה בטינגר בארצות־הברית (100692); באומן משה, ראולינב, פולין, בן יצחק־גאלה, גיל 35, מאת יעקב באומן מאולינוב בן סיני ומלכה עתה בארץ (101645); בלאו (זופיה) זיסל, פולין, בת אברהם (רבקה). מאת בלאו משה (מוניאק) (101649); גולדברג דוד, בגיל 24 מצ'רנוביץ, רומניה עלה לפני שנה. בן יוסף ומינה. מאת מנחם שרף בארץ (101184); גב־אברמוביץ, עלתה בשנת 1948 מיאסי, רו־מניה, מאת מיכאל מרצל בן איזידור ופפי מצ'רנוביץ (26381); דוד ודודה שהגיעו מבלגיה, מאת יעקב קאלאר, בן ישראל חיים הינדה יוכבד מנוביר־סונץ (9466); האבאר מונאל, בן 24 מבוקרשט בן לאו־פולד יוסף, מאת חנה צ'ארבו מבוקרשט (100965); הורוביץ משה אברהם, מבולין היה גר באוסטריה, מאת אנה שייאר אנגליה (06/16/569); ואקסברג ישראל, מלודז', נולד בשנת 1919. בן דוד, מאת חיים שמחה ואקסברג בן יחיאל מלודז' (50854); ויטלין גרשון, מוינה, מאת אוטו קרו בארצות־הברית (101563); זייפשטיין־גאסנבאואר מבוקרשט, בת אנה (רבקה ראוט, מאת לואיס לנדאו מבוקרשט (95584); זלצר או זלטר ברטה (לבית בלום) מרוסיה, בעניין יורשת המנות: אירוינג מנס, בן הרי ודורה לבית לדנה מארצות־הברית (1298); ליפרנט יוסף (אלפרד) נולד 1930, מטסין, בן רגינה, מאת אמו רגינה, בצ'כיה (101289); לבקוביץ יוסף, בן 20 מרומניה, האם: שרה, מאת יצחק סריבייך בארץ (101617); מאלאך יצחק, נולד בשנת 1916 עלה בשנת 1946. מניצ'צ'וב, מאת יעקב אשכנזי בפולין (101256); פליישר לייב (לוי), נולד 1908. שבנאי שניים מרינה, מאת אחיו מנדל פלין שר בשבדיה (37533); פלטין אברהם. ואשתו אירמה לבית ויידרמן מרומניה, מאת פנר אלטמן בגרמניה (415 100); צוראן ישראל, נולד בשנת 1917, עלה בשנת 1959. מולוצוב, בן שמואל וחנה רחל לבית שלום קוביץ בן דודו בלודז' (49282); שיניאקוב אברהם, נולד 1887 עלה ב־1948 מקראביה. מאת אשתו דורה שיניאקוב (101658).

המעוניינים מתבקשים לפנות למדור לחי־פוש קרובים ת. ד. 92 — ירושלים.

ידיעות ב„רשומות"

פיטורין ממכס

ברשומות (קובץ התקנות) גליון 10, מתאריך 18 באפריל 1949, הודיע שר האוצר, שהסחורות הרשומות להלן במש־קל ק"ג אחד פטורו מכס: שמן דגים, פרט לשמן דגים לצרכי רפואה; חוטים של פלדה רכה, שגוללו בחום והובאו לא־רץ בסלילים; טרפנטין; שמן עץ (סין); פסים של פלדה רכה, שגוללו בחום והוב־או לארץ בסלילים; פורמלדהייד (פור־מלין); שחנה; אלמימית מלאינית; אל־מימית פטליה; נפטה מטיסה; פנטה אריס־ריטול; פנול; ערך סטרפטומיצין; טרפנ־טין מינרלי; שיעור המכס המוטל על ערך דבק סינטטי לתעשיות לבדים הוא 8%.

מינוי שופטים מחוזיים

יעקב גביזון, יוליוס זוסמן, עזרא ריי־כרס ובנו שרשבסקי נתמנו כשופטי בית המשפט המחוזי.

פטנטים ומדגמים

מכתבים, מסמכים, תשלומים וכו' בענ־יני פטנטים ומדגמים יש לשלוח אל: הרשם הכללי, רושם הפטנטים והמדג־מים, ת"א, ת. ד. 581. מכתבים, מסמ־כים, תשלומים וכו' בענייני סימני־מסחר יש לשלוח אל: הרשם הכללי, רושם סי־מני־המסחר, ת"א, ת. ד. 581. לשכת הפ־טנטים והלשכה לרישום סימני מסחר נמצאות בת"א, רח' נחלת־בנימין 39. והן פתוחות לציבור בכל יום (חוץ משבתות וחגים) בין השעות 8—1 בצהרים.

תעריפי הודעה, מסירה והחסנה בדואר

ברשומות (קובץ התקנות) גליון 10, מתאריך 18 באפריל 1949, קבע המנהל הכללי של הדואר את תעריפי הדואר כדלקמן: דמי הודעת מסירה לצרור דו־אר רשום או מובטח — 25 מיל; דמי חקירה עבור מכתב רגיל, מכתב רשום, חבילה רגילה, חבילה רשומה — 25 מיל; דמי מסירת „צרור קסן" — 40 מיל; דמי מסירת חבילה לבא־כח חמכס — 50 מיל; דמי אריזה חדשה של חבילה לפני מסירתה — 50 מיל; דמי מחסנאות חבילה רגילה עבור כל יום אחרי 10 ימים מיום הוצאת ההודעה למוען — 20 יל ליום; מקסימום — 400 מיל.

פיוטרכיון

„קול ישראל"

6.45: „מה טובו אהליך יעקב". 6.50: התעמלות בוקר. 7: חדשות בעברית. 7.15: נעימות בוקר. 7.45: חדשות בערבית. 8: סיום. 11.30: קול צבא הגנה לישראל". 12: מקלטת קלה. 12.30: מו־סיקה קלה. 13: חדשות בעברית. 13.15: תזמורת „קול ירושלים". 13.45: חדשות בעברית. 14: חדשות באנגלית. 14.15: חדשות בערבית. 14.30: תכנית „בבקשתך" למוסיקה קל־סית. 17.15: „מכתלי בית הנכאת הלאומי בצלאל" — סקירה חדשית מאת מ. גר־קיס. 17.30: סיום. 18.30: תכנית ערבית. 19: „קול המגן העברי". תקציר החדשות. 19.05: „עתון המגן בעל־פה". 19.25: שי־רים. 19.40: קריאות בתנ"ך בנוסח יהודי־ספרד, מפי מרדכי חלפון. 19.55: „מאוצר ספרות העמים". 20.15: קונצרט ליל השבת. 20.30: חדשות בעברית. 20.45: קונצרט ליל השבת. 21.45: חדשות בצר־פתית. 22: חדשות בעברית. 22.10: סיום.

יום שבת

7.30: „מה טובו אהליך יעקב". 7.35: הודעות על התכניות. 7.40: שירים עב־ריים. 7.45: חדשות בערבית. 8: חדשות והודעות בעברית. 8.15: „שחרית לשבת". 9: סיום. 11.30: „קול צבא הגנה לישר־ראל". 13: חדשות בעברית. 13.15: „המ־דור הספרותי". 13.30: „בולרו" (רבל). 13.45: חדשות בעברית. 14: חדשות באנגלית. 14.15: חדשות בערבית. 14.30: סיום. 16.30: אופרות שלמות: „קופי פן טוטי" (מוצרט) — מערכה ג'. 17.30: „קול המגן העברי". 17.45: תכנית „כבקשתך" לשירים עבריים ולמוסיקה קלה. 18.30: תכנית ערבית. 19: „המב־דיל". 19.03: „קול המגן העברי". תק־ציר החדשות. 19.08: „הכל בקול" — פרקי שירה בשפות שונות: 19.30: נגי־נות בינים. 19.35: „ספורט במרחב ירו־שלים". 19.45: פרקי היום בתנ"ך. 20: „השבת וישראל" — סדרת שיחות מוגשות פעמיים בחודש בעריכת ד"ר ח. הירשברג. ז) „השבת וארץ־ישראל" — שיחה מאת הרב מרדכי ליב זקס. 20.15: ממחולות הדורות. 20.30: חדשות בערבית. 20.45: „גיאוגרפיה בחדשות". 20.50: „אורחים בירושלים". 21.10: נגינות בינים. 21.15: „מלוה מלכה". 21.35: מוסיקה. 21.45: חדשות בצרפתית. 22: חדשות בעברית. 22.10: מוסיקה לריקודים. 23: סיום.

„קול ירושלים"

יום ששי

6.45: „מה טובו אהליך יעקב". 6.50: התעמלות בוקר. 7: חדשות על התכניות. 7.03: נעימות בוקר. 7.30: חדשות בעב־ריח. 7.40: חודעות בעברית. 7.45: חד־שות בערבית. 8: סיום. 11.30: „קול צבא הגנה לישראל". 13: חדשות בעברית. 13.15: תזמורת „קול ירושלים". 13.45: חדשות בעברית. 14: חדשות באנגלית. 14.15: חדשות בערבית. 14.30: סיום. 16.30: תכנית „בבקשתך" לקל־סית. 17.15: „מכתלי בית הנכאת הלאומי בצלאל" — סקירה חדשית מאת מ. גר־קיס. 17.30: סיום. 18.30: תכנית ערבית. 19: „קול המגן העברי". תקציר החדשות. 19.05: „עתון המגן בעל־פה". 19.25: שי־רים. 19.40: קריאות בתנ"ך בנוסח יהודי־ספרד, מפי מרדכי חלפון. 19.55: „מאוצר ספרות העמים". 20.15: קונצרט ליל השבת. 20.30: חדשות בעברית. 20.45: קונצרט ליל השבת. 21.45: חדשות בצר־פתית. 22: חדשות בעברית. 22.10: סיום.

יום שבת

7.45: חדשות בערבית. 8: „מה טובו אהליך יעקב" ונעימות בוקר. 8.15: חד־שות בעברית. 8.30: סיום. 11.30: „קול צבא הגנה לישראל" — קונצרט. 12: התיאטרון המודרני. 12.30: תכנית כבק־שתך. 13: חדשות בעברית. 13.15: חדשות בערבית. 14: חדשות באנגלית. 14.15: סיום. 17: „מספורי הטפמן". 18: חדשות בעברית והודעות. 18.15: „ממקהלות האר־ץ". 18.45: „בעולם המדע". השבוע: „ניאו־קפליזים". 19: חדשות בערבית. 19.30: „במדיניות הבינלאומית". 19.45: פרקי היום בתנ"ך. 20: חדשות. 20.45: „מלוה מלכה". 21.15: „המוסיקה לרקו־דים". 21.45: חדשות באידיש לגולה. 22: חדשות באנגלית. 22.15: חדשות בעברית. 22.30: „מוסיקה לרקודים". 23: התקוה — סיום.

„קול ירושלים"

יום ששי

6.45: „מה טובו אהליך יעקב". 6.50: התעמלות בוקר. 7: חודעות על התכניות. 7.03: נעימות בוקר. 7.30: חדשות בעב־ריח. 7.40: חודעות בעברית. 7.45: חד־שות בערבית. 8: סיום. 11.30: „קול צבא הגנה לישראל". 13: חדשות בעברית. 13.15: תזמורת „קול ירושלים". 13.45: חדשות בעברית. 14: חדשות באנגלית. 14.15: חדשות בערבית. 14.30: סיום. 16.30: תכנית „בבקשתך" לקל־סית. 17.15: „מכתלי בית הנכאת הלאומי בצלאל" — סקירה חדשית מאת מ. גר־קיס. 17.30: סיום. 18.30: תכנית ערבית. 19: „קול המגן העברי". תקציר החדשות. 19.05: „עתון המגן בעל־פה". 19.25: שי־רים. 19.40: קריאות בתנ"ך בנוסח יהודי־ספרד, מפי מרדכי חלפון. 19.55: „מאוצר ספרות העמים". 20.15: קונצרט ליל השבת. 20.30: חדשות בעברית. 20.45: קונצרט ליל השבת. 21.45: חדשות בצר־פתית. 22: חדשות בעברית. 22.10: סיום.

יום שבת

7.30: „מה טובו אהליך יעקב". 7.35: הודעות על התכניות. 7.40: שירים עב־ריים. 7.45: חדשות בערבית. 8: חדשות והודעות בעברית. 8.15: „שחרית לשבת". 9: סיום. 11.30: „קול צבא הגנה ליש־ראל". 13: חדשות בעברית. 13.15: „המ־דור הספרותי". 13.30: „בולרו" (רבל). 13.45: חדשות בעברית. 14: חדשות באנגלית. 14.15: חדשות בערבית. 14.30: סיום. 16.30: אופרות שלמות: „קופי פן טוטי" (מוצרט) — מערכה ג'. 17.30: „קול המגן העברי". 17.45: תכנית „כבקשתך" לשירים עבריים ולמוסיקה קלה. 18.30: תכנית ערבית. 19: „המב־דיל". 19.03: „קול המגן העברי". תק־ציר החדשות. 19.08: „הכל בקול" — פרקי שירה בשפות שונות: 19.30: נגי־נות בינים. 19.35: „ספורט במרחב ירו־שלים". 19.45: פרקי היום בתנ"ך. 20: „השבת וישראל" — סדרת שיחות מוגשות פעמיים בחודש בעריכת ד"ר ח. הירשברג. ז) „השבת וארץ־ישראל" — שיחה מאת הרב מרדכי ליב זקס. 20.15: ממחולות הדורות. 20.30: חדשות בערבית. 20.45: „גיאוגרפיה בחדשות". 20.50: „אורחים בירושלים". 21.10: נגינות בינים. 21.15: „מלוה מלכה". 21.35: מוסיקה. 21.45: חדשות בצרפתית. 22: חדשות בעברית. 22.10: מוסיקה לריקודים. 23: סיום.

הודעה

הסכמן למעוניינים להתקבל כמנגנים לתזמורת הפילהרמונית הישראלית ייערך **ביום ראשון 8 במאי בשעה 9.30 בבוקר** באולם „אהל"שם", תל־אביב, ולא ביום ו' 20 למאי, כפי שפורסם בהתחלה.

על המעוניינים להגיש את בקשותיהם בכתב ללא דיחוי.

הודעה דחיפה לחברי התנועה ואוהדיה

דרושים מתנדבים נוספים למפעל העממי „שלח"

החברים מתבקשים לפנות לרחוב טשרניחובסקי 17 חדר מס' 12 למר קוטלוביץ.

הכרזה מס' 269

החכרת קרקע עירונית לבנין קולנוע

עיריית תל־אביב מוכנה להחכיר שטח קרקע עירונית לשם הקמת בנין קולנוע סמוך לרחוב לה גוארדיה בשכון החיילים המשוחררים (זבלאוי).

המעוניינים יוכלו לקבל את התנאים ופרטי ההכרזה במשרדו של מנהל הנכסים בעיריית תל־אביב, חדר מס' 35.

המועד האחרון להגשת ההצעות, במעטפות סגורות המסומנות „החכרת קרקע לבנין קולנוע" הוא יום 20.5.49 שעה 12 בצהרים.

את המעטפות הנ"ל יש לשים בתיבת ההכרזות במזכירות העיריה חדר מס' 25.

מ. רוקח - ראש העיריה

משרד־הבטחון

המרכז להנצחת החיל

מכרזן בזה, באמצעיתה של ועדת ההתחרויות המרכזית של אגודת האינג'ינרים הארכיטקטים בא"י על

התחרות - פומבית

בין האדריכלים והמהנדסים בארץ לתיכון

בתי הקברות הצבאיים בערים תל־אביב ויפו.

חברי השופטים: אדריכל י. פינקרפלד, אדריכל ח. פבל, אדריכל י. קלרוין, אדריכל ש. רוזוב, ה' ש. אביגור וי. דקל.

ז פ ר ס י ם: פרס ראשון — 250 ל"י, פרס שני — 125 ל"י, פרס שלישי — 75 ל"י, 2 קניות, כל אחת בסך של 25 ל"י.

המועד האחרון להגשת ההצעות הוא — 20.6.49.

את תנאי התחרות המפורטים אפשר להשיג:

תל־אביב: באגודת האינג'ינרים והארכיטקטים, דיזנגוף 200
ירושלים: בסניף האגודה, רח' המלך דוד 16, חדר 24.
חיפה: בסניף האגודה, נורדיו 15

נגד תשלום של 250 מיל.

הנני!

צעיר הבנים למשפחת „שמן" הענפה:
סבון לתינוק.
אני הסבון העדין. הנאה לעורו
הרגיש של העולל.
גם האם וגם הדך הנולד
יקדמו פני בשמחה.

המחיר 100 מיל

האופרה הישראלית

ת"א, יום א' 24.4 בבית הכימה ב־8.30 לכבוד נשיא הקרן האמריקאית למוסדות ישראל
אדוארד א. נודמן
הצגה מיוחדת
תאיס
אדים דתיפיליים
המנצח: מ. בולינקין
רחובות, יום ג' 26.4 בבית העם ב־8.30
הספר מסביליה

„הבימה"

במוצאי שבת, 23.4 „בערבות הנגב" ת"א
ביום שני, 25.4 „בערבות הנגב" הרצליה
ביום שלישי, 26.4 „בערבות הנגב" ת"א הצגה מיוחדת לחיילים
ביום רביעי, 27.4 „בערבות הנגב" ת"א ההכנסה לקרן הספריה התעופתית ע"ש דניאל בוקשטין ז"ל
התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8 בערב

אהל

תיאטרון פועלי ארץ־ישראל
מוצ"ש 23.4 „יושה ענל" תל־אביב
יום א' 24.4 „פישקה ההגר", תל־אביב
יום ב' 25.4 „שומרי החומות", הצגה חגיגית לכבוד אדוארד א. נודמן, נשיא הקרן האמריקאית למוסדות ישראל תל־אביב
יום ג' 26.4 „שרשים עמוקים" תל־אביב
יום ג' 26.4 „הרשרה מאסטרופולי־„רמה" רמת־גן
יום ד' 27.4 „קולותיו של נשים", ת"א
יום ה' 28.4 „המכשפה" ב־9 „ארמון" חיפה
יום ו' 29.4 „המכשפה"
הצגת שחרית ב־11 בבוקר „ארמון", חיפת
התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8 בערב

תיאטרון קאמרי

במוצ"ש 23.4 2 הצגות „כולם היו בני־ם" ב־6.30 וב־9.15 במגורבי תל־אביב
יום א' 24.4 „נערת הפקר" במחנה אי־שם
יום ב' 25.4 „בגנים" במוגרבי תל־אביב
יום ג' 26.4 „כולם היו בני־ם" במגרבי, תל־אביב
יום ד' 27.4 „בגנים" במוגרבי, תל־אביב
יום ה' 28.4 „נערת הפקר" במוגרבי ת"א
התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8 בערב

רמי בן הגליל

יום ה' 28.4 בשעה 6.30, 8.15 רק לחיילים בירושלים
התחלת ההצגות הרגילות ב־8 בערב

„בעיר" במאון הנוער

הודעה לקוראינו:

בגלל פגרת הפסח בדפוס, יופיע גליון ז' של „בעיר" **ביום ה' כ"ח בניסן.**
הגליון יהיה מוקדש ליפו.
בין היתר:
רשמים, זכרונות, תמונות, חויות ועוד.

חלון השטוח של יוראן

ברל יוראן

49 תל־אביב רח' גאולה **49**
בית המסחר הראשי
בשטיחים פרסיים
מרבדים פרסיים
תיקון וניקוי
קניה ומכירה

מדריך לעתונות

מהוצאה התשיעית של מדריך לעתונות הישראלית יופיע בקרוב. המעוניינים בטופס יכולים לקבלו בחנם בלי כסף ע"י המו"ל פרסום גרשון בן, תל־אביב, אלנבי 51.

להורים ולמורים

החליל מתוצרת „חלילית", ראש מחומר פלסטי, הוא החליל המושלם ביותר. הוא גם החליל היחידי אשר בו משתמשים בשעורי הנגינה בבתי־הספר העממיים.
להשיג בכל החנויות.

„הכובש"

בית ספר לנהגות בהנהלת המורה הותיק
אפרים רוזלר
תל־אביב, רח' דרך יפו"ת"א 19 (בסימפה)
לחברי התנועה הלאומית
הנחה מיוחדת

מ. ר י צ י ם

חיט לבגדי גברים
מקבל הזמנות מסחורותיו
וכן מסחורות המזמין
תל־אביב, קרן תרצ"ל־לוינסקי 33

מדריך לכל

תל־אביב

קניה ומכירה

מתנות אמנותיות במבחר גדול מכל המינים לבר־מצוה, לחתונה, לחגים לחנוכת דירה, תקבל רק אצל „תשורה" ת"א רח' המלך גורג' 23.

רהיטים במחירים זולים ובאיכות משבי־תת, ארונות, מזנונים, ב־4 דלתות, שולחן וכסאות, מוכנים ובהזמנה. אדריכל הורוביץ ת"א, חובבי ציון 7, פתוח ב־3 אחה"צ.

מכירות בהזמנות של שטיחים פר־סים. רוזנפלד, בית מסחר מיוחד לשטיחים, תל־אביב, אלנבי 23.

כל פגזי רהיטים מערכת רהיטי וחפצי בית, קונ

תר[illegible] למפעל השל"ח – שקום לוחמי חופש

אזרחי ישראל, עזרו למחוללי עצמאותנו

תרומות אפשר להכניס:
לבנק אפ"ק (חשבון של"ח)
לבנק דיסקונט (חשבון של"ח)
אוצר עממי (חשבון של"ח)
מרכז תנועת החרות, רח' טשרניחובסקי 17, חדר 12
תנועת החרות, סניף תל-אביב, שד"ר 15, חדר 39
תנועת החרות, הלשכה הכלכלית, שד"ר 7
מערכת „חרות", רח' מקוה ישראל 22.

סכנת חוסר מזון מרחפת על המדינה

ההפרש המשווע בין ההתפתחות בעיר ובכפר — הממשלה מבטיחה תכניות...

איום רציני ביותר של חוסר מזון מרח[illegible] על מדינת ישראל הצעירה. למען ספק לאוכלוסיה העיר[illegible]ית מינימום של מזונות טריים, כגון פירות, ירקות, ביצים ו[illegible]צרת חלב, חייבת האוכלוסיה של הכפר לע[illegible]מוד ביחס לישובי הערים. יחס מספרי נורמאלי זה אי[illegible] קיים במדינת ישראל, והוא הולך ומשתנה יותר ויותר לר[illegible]ה מאחר שרק אחוז פעוט ביותר מבין העולים החדשים פ[illegible] לכפר, ואילו רובם נוהרים העירה. לעומת הריבוי של הז[illegible]זים למזון הולך ופוחת אצלנו באורח קאטאסטרופאלי מ[illegible]רים של מייצרי המזון.

6000 לכפר במקום 36.000

במסיבת עתונאים מסרו מנהלי המשרד לחקלאות ת. הלפרין ומ. שפר, כי לשם הבטחת מזון ל-180.000 העולים, שהגיעו השנה, אנו נזקקים ל-36.000 חקלאים חדשים. במקום זה פנו לכפר רק [illegible]000 מבין העולים החדשים. פירושו [illegible] דבר, כי נת[illegible]הה גרעון ב-[illegible]0 עובדי אדמה. המומחים קובעי[illegible] במקרה והע[illegible]ליה תמשך במ[illegible]וכחיים, ותמ[illegible]שך הפרופורצי[illegible]ית בין הפר[illegible]

מעתה שיקילדה של[illegible]

מחיר מאכסימום — 800 מיל לק"ג

אתמול נכנסה לתקפה תכנית ה„צנע" לגבי תעשית השוקולדה. לפי הוראה מיוחדת לא יורשה מעתה ייצור שוקולד מובחרת. יותרו רק שוקולדים וממתקים אחרים. בחוזי התעשיה סבורים, כי הוראה זו תפגע קודם כל בציבור עובדי השוקולדה בארץ, מאחר ש-50% מהמועלים מועסקים דוקא בייצור מיני המתיקה המובחרת. תכנית „צנע" זו תפגע גם בתעשית הקופסאות, כי תאסר אריזה בקופסאות נוחות.

רק שוקולדה במחיר 800 מיל לק"ג

תכנית ה„צנע" מחירה ייצור השוקולד במחיר עולה על 800 מיל לק"ג. לפי תכנית זו תותרנה חסיסות של 45 ו-90 מיל ושאין מינים זולים, שאינם עולים על 800 מיל לק"ג.

אתמול נפגשו נציגי הייצרנים עם ב"כ מחלקת הפקוח על המזון, לשם סידורים שיאפשרו לבתי [illegible]לסים את ייצור השוקולד המובח[illegible] נסקה באמצע. עם פרסום הפקודה [illegible]

לתעשית השוק[illegible] יצאו מוניסין ברחבי העולם הודע[illegible]בה ואכזבה. ישנה סכנה כי פקודת [illegible] תחבל בסכנת האכס[illegible]פורט של מצרך [illegible]בתיתך הקרוב.

המלאי הנמצא [illegible]ניות. במחסני המפע[illegible]לים מותר למכירה [illegible] בשבוע ימים (עד ה-20 במאי). לאחר תאריך זה תחשב מכירת תוצרת זו כעבירה על חוקי הפקוח.

הממשלה: התקנה חלק מתכנית כללית

בהודעתה על תקנת הצנע במצרכי השוקולדה אומרת לשכת המודיעין הממשלתית, כי התקנה היא חלק מתכנית נרחבת ביותר. ההודעה מוסיפה ואומרת, כי עקב ההנבלה יהיו בשוק מוצרי שוקולדה זולים ובעל-ערך במידה מספקת, בצורה שלא יהיה כל קושי להשיגם.

נציגי הבאנק האמריקאני ליצוא וליבוא מסיירים בארץ

בארכות הבנק האמריקני ליבוא וייצוא המבקרים עתה בישראל, מסיירים בארץ בל[illegible]רית הנסקה המסחרית בצירות האמריקנית. מר [illegible]נופר, האורחים ביקרו אתמול במשרד החקלאות, והתעניינו בתכניות [illegible] בכפרי.

בשעות הערב יצאו האורחים לסיור באזורי הפרדסים. בתכניתם לבקר היום בגליל.

סתום המשק

בעצרת הזכרון לפרד הגיטאות

ד"ר ברמן בשבח הפולנים «מציליי היהודים» ובגנות «השוביניזם היהודי»

בעצרת עם ליום השנה ה-6 למרד גיטו ורשה, נערכה אמש, מטעם ועד לקשרי ידידות ישראל-פולין, באולם „אהל-שם" בתל-אביב.

נאמו ד"ר ח. דרבקין, ב. ליקר, פרופ' י. סאק וד"ר א. ברמן. יו"ר הועד הראשי ליהדות פולין הרבה ומבהיר פולי-ציון שמאל, שבא במיוחד לעצרת, האורח, שדיבר בעד איידיש, חזר על הראורי מרד הגיטו בנוסח הידוע של הקומוניסטים ומס"ם. הוא לעצמם את המונולוגים על ווי[illegible] הגבורה של השרידים בגיטו, הנואם חזר [illegible] שה-סוציאליסטים הפולנים הגישו ע[illegible] רבבות (!) יהודים מהגיטאות, ו[illegible]

אלה בביקורת על „השוביניזם היהודי המ[illegible]נסה להכחיש את חלקם של הפולנים בהצ[illegible]לה זו". האורח אף ניסה להכניס את ראשו [illegible] בויכוח הפנימי בין מפא"י ומס"ם בארץ על הבעיות השונות בעניין במחלוקת ובעיין כי „ברצונו לשוב לפולין". תדוה הכרה שלא נמצאים במדינת ישראל סוציאליסטים המס[illegible]תפקים בה שהגיעו לתחנה כל א"י עצ[illegible]אית אלא ישמיכו הלאה לתחנה: „מדינה סוציאליסטית".

בגמר הנאומים התקיימה תכנית אמנותית.

תכנית רבתי ליבוש עמק החולה

על החלטת המשרד לחקלאות להגיש לממשלה לדיון על תכנית של גיוס עשרת אלפים עולים חדשים ליישוב החולה — הודיע מנהל המשרד מ. הלפרין.

המשרד לחקלאות סבור שתכנית זו תב[illegible]רום שכאלפים איש מבין מיבשי החולה יתישבו בעמק זה ויתעסקו בחקלאות.

3 חוליגאנים צעירים פוגעים בנערה

קלרה פרנקו, בת 19, משכונת התקוה הודיעה כי שלשום בשעה 7 בערב בעברה ליד התחנה הסופית של אוטובוס „דן" בקו 14, התנפלו עליה 3 נערים בגיל 13—14. הנערים הפילה ארצה, חבשו בכיסיה מכש[illegible] לא מצאו כל דבר בעל ערך עשו מעשה מגונה ביודיהם בגופה ונמלטו בקשר לכך נעצר נער בן 12 תושב השכונה הנ"ל.

ירושלים

תורנות בתי מרקחת בירושלים

ליל שבת: בן יהודה — רח' בן-יהודה טל. 2811; „רוממה" — רח' דוד ילין, טל. מס' 2550.

שבת: „אורה" — רח' המלך דוד 27, טל. 2043; בטיש ובנו — רח' החרות (פינת לור), טל. 2911; „דוישש" — רח' מאה שע[illegible]רים, טל. 4963.

מוצ"ש: אנרמוביץ — רח' המלך דוד 21, טל. 4972; „כרם אברהם" — רח' צפנ[illegible]יה, טל. 2950.

לשכת המודיעין לבנין „גנרלי"

לשכת המודיעין הממשלתית עוברת החל מהיום לבנין „גנרלי" בירושלים. המען הקודם, שהיה ברחוב בן-יהודה 5, יעמוד מהיום לרשות מחלקת התיי[illegible]רות של מדינת ישראל.

תורם גדול מבקר בירושלים

מר דוד מזיז, בן למשפחת מזיז, שתר[illegible]מה חצי מיליון דולר למגבית היהודית המאוחדת במסעלה לשנת 1949. ביקר במשרדי הסוכנות היהודית בירושלים והת[illegible]ראה עם מר ברל לוקר, יו"ר הנהלת הסוכ[illegible]נות, ועם ד"ר ישראל גולדשטיין, גזבר הסוכנות היהודית.

אותות השרות של „משמר העם"

מקס חלוקת אותות השרות של „משמר העם" בירושלים, שנועד ליום הרא[illegible]שון, 24.4.49, נדחה ויתקיים ביום הפ[illegible]דינה.

סגן שסרח וגנב למאסר

הסגן ז. עריך נדון ל-4 חדשי מאסר בעונש גניבה 2 מטילי זהב ומטבעת זהב מקסיקאית, מטר איגרא בירושלים. כן פסק השופט להשיב למר איגרא את הסך 80 ל"י שנמצאו ברשות עריך על חשבון „הזהב שנגנב" ונתנך על ידי צודק.

נמל חיפה חוגג יום השנה לשחרורו

היום עומדות להערך בנמל חיפה חגיגות גדולות לכבוד יום השנה לעבור הנמל לרשות עברית. בחגיגות, הכוללות הופעה של תזמורת ואמנים, יהיה גוכח גם שר התחבורה.

נמל חיפה שהוא נמלה המרכזי של המדינה עובד עתה במלוא הקצב ותפו[illegible]קתו שווה לזו, שהיתה בתקופת הגיאות בזמן המנדט. ההנהלה העברית השכילה להתגבר על הקשיים הרבים וסיגלה לעצ[illegible]מה בזמן קצר את הרגילות של ניהול המכגנון המסועף של נמל מודרני גדול.

יש לציין, כי העבודה נשתפרה מאד במשך השנה. מכת הגניבות נעלמה לגמ[illegible]רי ורבתה האחריות של העובדים למלאכ[illegible]תם. הנמל משמש מקום קליטה חשוב לה[illegible]מוני עולים. המועסקים בו בסוגי העבודה המשוטה המצריכות הרבה עובדים.

53.800 עולים במחנות בשבוע שעבר

בסוף השבוע האחרון נמצאו במחנות העלייה של הסוכנות היהודית 5.300 עולים. מזה 50.400 ב-23 מחנות מעבר ו-3.400 במח[illegible]נה „שער העלייה".

בשבוע זה הגיעו לישראל 9307 עולים, מהם 8957 באניות ו-350 בדרך האויר. בין אלה שהגיעו בדרך הים היו: 3850 מבול[illegible]גריה, 1100 מטורקיה, 1174 מצ'כוסלובקיה ומאוסטריה, 350 מטריפולי והשאר מבחנות הפליטים באירופה. בין העולים שהגיעו במ[illegible]וסופים היו 150 מעדן.

התרוצצות במזרחי סביב כסאו הפנוי של בר-אילן ז"ל

— מאת סופרנו בירושלים ". אופיר —

עם מותו של הרב בר-אילן התחילה ב„מזרחי" התרוצצות סביב שאלת מנוי ממלא מקום לנשיא המפלגה. מאחר שלא הגיעו לידי הסכם על מנוי נשיא זמני הוצע להרכיב נשיאות בת 3 חברים שתעמוד בראש המפלגה עד לקיום ועידה עולמית.

אבל גם הצעה זו לא התקבלה מפני שאי אפשר היה לבוא לידי הסכם על הרכב שלושת חברי הנשיאות. אחרי דיונים ארוכים ונוחלט לא למנות עתה נשיאות אלא להסתפק במזכיר כללי של המפלגה שישמש גם כיושב ראש הנהלת המרכז העולמי.

היו שהציעו לתפקיד מזכיר כללי את מר בצלאל בידינסקי שהיה מזכירו הפרטי של הרב בר-אילן ז"ל, אולם מניגיי המפלגה התנגדו בכל תוקף למועמדותו ואחת הסיבות לכך — קרבתו היתרה של מר בידינסקי לחוגי הפועל המזרחי, בסופם של הדיונים הוחלט למנות לתפקיד זה את ד"ר יו"ר מפלגת המזרחי בארצות הברית.

במשפט הזוג גפן:

עדויות נוספות על תנאי-הזוועה ב„תרפא"

אתמול נמשכה חקירת הזוג גפן, בעלי בית החולים לחולי רוח „תרפא", בפני שופט השלום מר ולדמן.

הוקרא דו"ח של ועדה מטעם מחלקת הבריאות בהרכב ד"ר מרבורק, ד"ר רבי[illegible]נוביץ וא. דגני על המצב הסניטרי הי[illegible]רוד בבית החולים.

העד משה סמולינסקי, פקיד הלשכה הכללית מסר על מספר מחוסרי הע[illegible]בודה בלשכה בחודשים ספטמבר-דצמבר 1948 וכן על מספר המבטלים המסוגלים לעבודה רפואית. ע"י עדות זו ביקשה הת[illegible]ביעה להוכיח כי אילו רצו הנאשמים בעובדים נוספים למוסד, כי אז היו מוצ[illegible]אים אותם.

ד"ר מלוה, מנהל בית החולים הממ[illegible]שלתי למחלות מידבקות בפרדס כץ, ציין בעדותו, כי למוסד היו מתקבלים חולים שונים וגם חולי רוח. הנאשם בדק את גופת חולה הרוח שלמה סיבוך ומצא שמת מפיסות. כן גילה שהגופה היתה נגועה גם בשחפת. העד ציין שחזונתם הר[illegible]רועה של החולים מגעה בעדם מלהתגבר על מחלותיהם.

המשך המשפט נדחה ליום 29 לח. ז.

החשודים ברצח בכרם התימנים למעצר

כב' השופט ח. ולדמן הוציא אתמול פקודת מעצר ל-15 יום נגד הקצב יהושע דנון, בנו שמשון וגיסו החייל אליהו גנר. השלשה נעצרו כחשודים ברצח מסעוד שווישי בליל שביעי של פסח בכרם המ[illegible]נים בתל-אביב. לפי עדות המשטרה נמצאו ברשותם אקדחים.

יהושע דנון ניסה לטענו בפני השופט שהוא אינו יודע דבר וכי בשעת הרצח הלך לקומון מזיע מבית הכנסת הגדולה. השופט סרב לשמוע את הטענות ופסק על מעצר הנ"ל.

תכנית השבוע לחיילים בחופשה

יום א', 24.4, טיול לכפר ויתקין והס[illegible] ביבה — מתיבת נח.

יום ב', 25.4, ערב זמרה ע"י גב' ברנשטיין — בחדר המוסיקה.

יום ב', 25.4, סיור לסביבות יפו — מתיבת נח.

יום ב', 25.4, הצגת סרט קולנוע — בביתן הנח"ל.

יום ג', 26.4, טיול לעין החורש והס[illegible] ביבה — מתיבת נח.

יום ד', 27.4, טיול לראשון לציון והס[illegible] ביבה — מתיבת נח.

יום ה', 28.4, רסיטל לפסנתר ע"י גב' לבונטין — בחדר המוסיקה.

יום ה', 28.4, הצגת סרט קולנוע — בביתן הנח"ל.

רשימת ההצגות לחיילים

ביום א', 24.4, „פשקה החיגר" ע"י „אהל", באולם „האהל", בשעה 20.00.

ביום ב', 25.4, „שומרי החומות", ע"י „אהל", באולם „האהל", בשעה 20.00.

ביום ג', 26.4, „שרשים עמוקים", ע"י „אהל", באולם „האהל", בשעה 20.00.

ביום ג', 26.4, „בעלבות הנגנב" ע"י „הבימה", באולם הבימה, בשעה 20.00.

ביום ד', 27.4, „קולאנו של נשים" ע"י „אהל", באולם „האהל", בשעה 20.00.

הרברט סמואל בנתניה

הרברט סמואל ואשתו ביקרו אתמול, במשך שעה קלה, אצל ידידיהם בנתניה. הם סיירו בכמה מקומות בעיר והביעו את התפעלותם מפיתוחה ומפיאה.

כפי שנודע לנו עשה הלורד סמואל את דרכו לעבדאללה בעבר"י בדרך פשוטה, ללא כל מסתוריות. הוא קיבל ויזה ישראלית וירדנית וחצה את הגבול ע"י מעבר מנדלבוים.

נתניה

לעידוד התיירות

הוקמה ועדה מטעם העיריה לעידוד התי[illegible]רות הקיימות, בראשות הילל צור. הועדה קבלה כבר החלטות חשובות וכבר נגשה לביצוע של חלק מהן. בימי החג רבו מאד המבקרים והתיירים בנתניה ובתי-המלון היו מלאים.

PAAL WILSON & CO.
A/S BERGEN
שידות אניות טריסט-ישראל
הננו מתכבדים להודיע על ההפלגות הבאות מטריסט לנמלי ישראל:
האניה „נדוד" — s/s «NADDOD»
תטען בטריסט ב-28.4
האניה „נינה" — s/s «NINA»
תטען בטריסט ב-10.5
האניה „ברידאבליק" s/s «BREIDABLIK»
תטען בטריסט בערך ב-30.5
עבור פרטים נוספים נא לפנות אל הסוכן הכללי למזרח ים-התיכון:
אהרן רוזנפלד
ת.ד. 74 חיפה, טלפון 4241/42
ת.ד. 305, תל-אביב, רחוב סינסקי 2

חליפות
מאריג' צמר סרוק (קמגדן) מודרגה ראשונה
במחירים נוחים — מודלים לאביב
זיקטים 3/4
שמלות
מעילים
חצאיות
אביגי
תל אביב רח' אלנבי 57

הרצח של אסתר לרמן בבית הדין

קנאת גבר דחפה את טיפנברון לרצוח אהובתו

שמונה עדי תביעה — האם הקשישה מבכה מר את הבת חמדת לבה

אתמול נמשכה בפני שופט השלום הראשי מר ב. גלעדי חקירתו של אמיל טיפנברון הנאשם ברצח אסתר לרנמן ביום י"ב אדר ש"ז, 13.3.49, ליד „מצודת-זאב" ברחוב המלך ג'ורג' 38.

בא-כח התביעה הכללית שימש הקצין פינקל, סנגורו של הנאשם הוא עו"ד י. בן-מיני.

שמונה עדי תביעה

בישיבת בית"ד אתמול נשמעו עדי יותיהם של 8 עדי התביעה שמסרו על פרטי הרצח.

ראשון העיד הקצין י. זינגר, שספר כי ביום הרצח יצא למקום ומצא את הנרצחת בשלולית דם. סמוך לגופה היה מונח אקדח.

בחקרו את הנאשם הודה טיפנברון במעשהו ואמר באידיש: „איך האב איר גהארגעט, זי איז מיין וייב, זי האט מיר נישט גיוואלט גיבן איר האנד"

(הרגתי אותה, היא אשתי, היא מאנה לתת לי את ידה).

העד ערך תרשים ממקום הרצח וסימן את מקומות הנוויה, האקדח והנקודה בה עמד הנאשם. להלן סיפר העד, כי בחר פוש שערך במשפרה בבנדי הנאשם מצא פתק, שבו היה רשום מקום עבודתה של הנרצחת בעיריה, השעה 11.30, רחוב המלך ג'ורג' 38, מן הצד השני של הפתק סומנה תכנית הדרך מרחוב גאולה לככר העיריה.

העד השני ח' שלמה פרלנבר, שנמצא בשעת המעשה ב„מצודת-זאב", שמע את קול היריות, יצא מהבנין והספיק לראות את הנאשם קולע 2 יריות נוספות.

ה' מנחם ליקורמן, שאף הוא הגיע אר[illegible]חה שעה בבנין, שמע 2 יריות וכשיצא ראה במרחק 2 מ' ליד הכניסה אשה שוכבת ונדמה לו שראה את הנאשם יורה 2 יריות נוספות בעוד הנפגעת מונחה על הארץ. לדעתו היתה האשה כבר בלי רוח חיים. הנאשם נכנס לבנין והודיע כי רצח את אשתו ובקש להודיע למשטרה.

ראובן פרנקו, קצין במשטרה המיו[illegible]חדת, שעבר באותה שעה באופנוע ברחוב המלך ג'ורג', נכנס לבנין וראה את הרר[illegible]צח. עו"ד בן-ימיני מתנגד שקצין משטרה יקבע דין למפרע ויכנה את הנאשם — רוצח. העד מתקן את דבריו.

מה פירוש „משטרה מיוחדת"

עו"ד בן-ימיני לעד: מהו ההבדל בין משטרה רגילה למיוחדת העד: בסמכויות אין כל הבדל. השוני היחידי הוא שמש[illegible]טרה רגילה מקבלת משכורת והמיוחדת לא... (התשובה נרשמת בפרטיכל).

„הרגתי את אשתי"

שמואל צווייג, שומר „מצודת-זאב" זוכר שבי"ב אדר שמע יריה וחשב שזו מסוג יריות ילדים בערב פורים. אולם מיד הדהדו 3 יריות נוספות בזו אחר זו. צווייג יצא במהירות לעבר האולם ושם ראה את הנאשם עומד ליד ה' ליקורמן. העד שאל בעברית מה קרה? ונענה ע"י הנאשם באידיש: „הרגתי את אשתי".

בצעד מהיר לקראת הסוף הטראגי...

מרים שחורי, עמדה ביום הרצח בשעה 15.20 בפתח „מצודת-זאב" וראתה את אסתר לרנמן מתקדמת לעבר הכניסה לבנין. היא באה מכוון המלך ג'ורג'. בעקבותיה הלך בחור בבגדי עבודה כחו[illegible]ליים. כשאסתר היתה במרחק 2 מ' מהכ[illegible]ניסה שלף הבחור אקדח וממרחק חצי מטר ירה יריה אחת בראשה וכשנפלה רשכבה על הארץ ירה עוד 3 יריות. לש[illegible]מה שבחורי, עמדה ביום הרצח בשעה אלות הסניגור השיבה העדה, כי קצב הליכתה של אסתר היה מהיר ובסניה נכרה רגזנות. שאמרה כי ארע משהו לפני כן.

העידו עוד אהרן זורמן ומיכאל סילוון.

המשך החקירה נדחה ליום החמישי, ה-5 במאי ש"ז.

האם השכולה מבכה את הבת

בשיבה הראשונה העידה האם הזקנה והתשושה של הנרצחת. היא מסרה את עדותה תוך בכי עצור בהתפחה על אס[illegible]חר, שהיתה חמדתה ונחמתה היחידה בער[illegible]לם. האם סברה כי בהיותם ברוסיה סוד[illegible]רן נשואים פיקטיביים בין הנאשם ובתם, כדי לאפשר לבת לצאת את רוסיה. כש[illegible]הגיעו לשבדיה הודיעה הבת לנאשם שמכאן והלאה שוב אין ביניהם כל קשר. את הנאשם ראתה האם בארץ רק בבית המשפט.

תפילות הפסחה – עילא ללעז על ישראל

שוב לא הרשו את מעבר הערבים ה:צ[illegible]רים לעיר העתיקה לתפילות לרגל הפסחא האורתודוכסית וצמצמו את הרשיגיות לזרים בלבד. האמת היא, שדוקא הלגיון הערבי הוא שסירב לתת רשיונות כניסה לעיר העתיקה לנוצרים, בה בשעה שהשלטונות הישראליים היו מוכנים לתת רשיונות יציאה כמעט לכל דכפין, אחרי הגשת הרשימה לבקורת.

כדאי לציין שגם אנשי או"מ הצטרפו בימים האחרונים למקהלת מותחי הבקורת על ישראל בקשר לבקורים ליד המקומות הקדושים בעיר העתיקה.

קבוצת תיירים נוצרים מאמריקה שהתי[illegible]לונה בפני אנשי או"מ על הדגר האפשרות לבקר במקומות הקדושים בעיר העתיקה קיבלו תשובה כי „אשמים בכך השלטונות הישראליים".

הגופה על שפת הים – של מתאבד, איש מח"ל

מיכאל ברנט, בן 22 שנה, נמצא אתמול בבוקר על שפת הים בתל-אביב בלי רוח חיים. לידו היה מונח אקדח שעון, שכדור אחד חסר בו.

החברה, כי המנוח, שהוא חייל המח"ל, התגורר בשבוע האחרון במלון „מרכז" ברחוב מקות ישראל 4. לפי עדות בעל המלון היה הצעיר, שחוסשתו עמדה להם תיים שלשום, מדוכא בימים האחרונים. הוא התלבש אזרחית, יצא את המלון וא[illegible]מר שהולך לאכול ארוחת אחה"צ ע"מ לק[illegible]חת את חמצתי. אך לא חזר.

סבורים שהמקרה הוא של התאבדות.

«מומחים» לענייני א"י במפקדה הבריטית בעקבה

חיל המצב הבריטי בעקבה קיבל מפ[illegible]קד חדש. — הקפיגאדיר קוק, בזמן ממ[illegible]שלת המנדט היה קוק מפקד מחוז ת"א יפו. יחד עמו הביא קוק את מטהו, ועתה באים שהגיעו מן הצד הבריטי מודיעים, כי רוב קציניו היו „מומחים" בענין א"י של מפקדת הבסיס הארצישראלי הבריטי בימי המנדט. ביניהם נמצאים גם כמה קציני אינטליג'נס יודעים. ששירתו במפ[illegible]קדה שבמלון „המלך דוד" בירושלים.

725.7 מילימטר גשם בתל-אביב

כמות הגשם, שירדה בתחנה המטאורולו[illegible]גית בקריה במשך השנה נסתכמה אתמול ב-725.7 מילימטר. הגשם האחרון היה של 8,6 מ"מ.

בתנועה

ישיבת הועד הפועל

היום, בשעה 9 בבוקר, תת[illegible]קיים ישיבת הועד הפועל במש[illegible]רדי התנועה, רח' צ'רניחובסקי.

פנקסי תלושים

כל האנשים שקבלו פנקסי תלושים לתע[illegible]דות בית"ר להסצה חייבים להחזירם מיד לגזברות בית"ר, רח' המלך ג'ורג' 38, תל-אביב.

טקס גלוי המצבה

טכס גלוי המצבה על קברו של המפקד אהרן צוקרמן (גונדר אהוד) שנפל בקרב בימי הס[illegible]תערות חיילי הארגון הצבאי הלאומי על יפו בפסח תש"ח, יתקיים ביום הראשון, כ"ח ניסן תש"ט, 24.4.49, בשעה 4 אח"צ, בבית הקברות בחדרה.

תלמידיו ומוקיריו — מוזמנים.

חברי גרעין גדוד 10 לשעבר

אסיפה כללית של הגרעין תתקיים ביום ראשון 24.4 בשעה 6 בערב, במש[illegible]רדי מחלקת ההתיישבות.

לקראת ועידת היסוד של תנועת החרות

ועדת הבחירות המרכזית לועידת היסוד של תנועת החרות מודיעה בזה:

א. חברי הועד המרכזי, הועד הפועל, או שאר חברי מוסדות התנועה שנבחרו במועצה הארצית, ישתתפו בועידת היסוד בזכות מל[illegible]אה בתנאי אם יציגו את מועמדותם באחת מנקודות הבחירות ויבחרו כצירי הועידה, כדין כל שאר המועמדים והצירים.

ב. הסניפים שלא העבירו את רשימת הבוחרים — מתבקשים בזה לא להשהות את הפעולה ולהעבירן מיד — אחרת יפסילו סניפיהם את כוחם לבחור.

ג. הסניפים שלא העבירו את שמות חברי ועדות הבחירות המקומיות לאשר — מת[illegible]בקשים בזה לא להשהות את הפעולה, לשם מניעת בטול זכות בחירות לסניפים הב.

ד. חברי ועדת הבחירות המרכזית, יצאו בקרוב אל הסניפים לשם מתן הוראות סו[illegible]פיות ופיקוח יעיל על פעולות הועדות המקו[illegible]מיות. על מועד הבקורים יקבלו ועדי הסניפים הודעה מיוחדת. חברי ועדות הבחירות המקומיות מתבקשים להתכונן במועד שייק[illegible]בע ולהכין את הד"ח ואת כל החומר שב[illegible]רשותם.

„לקראת ועידת היסוד של תנועת החרות"

ישיבות של הועדות העיוניות

3. הועדה למבנה הארגוני, תתכנס ביום ב', כ"ו ניסן, 25 לאפריל, בשעה 19.30 בערב, בחדר מס' 14.

4. הועדה להישבות ומפעלים, תתכנס ביום א', כ"ח ניסן, 24 לאפריל, בשעה 19.30 בערב, חדר מס' 16.

5. הועדה לחנוך ותרבות תתכנס ביום א', כ"ח ניסן 24.4.49, בשעה 19.30 בערב, בחדר מס. 20.

כל הישיבות תתקיימה במרכז תנועת החרות, ת"א, רח' צרניחובסקי דז, בחדרים המסומנים לעיל.

הודעה לחיילים, חברי התנועה!

החברים המעוניינים להעמיד את מועמדו[illegible]תם בבחירות לועידת היסוד ברשימת החיי[illegible]לים, יתקשרו בהקדם אישית עם לשכת החייל בספח תש"ח, יתקיים ביום הראשון, כ"ח ניסן תש"ט, 24.4.49, בשעה 4 אח"צ, בבית הקברות בחדרה.

ועדת חיילים משנה לבחירות מדור לחיפוש קרובים

חיים שלומיוק עלה ארצה בחודש אוגוסט שלומיוק הנמצא במונטביריאו, אורוגואי, הוא בא מבוקרשט

פרסים לקבל אצל אסתר רוזאל, נחמני 19 או במשרדי תנועת החרות.

תל-אביב

תל-אביב לקראת הבחירות לועידת היסוד

רשימת החברים של תנועת החרות, סניף תל-אביב, אשר מכילה את שמות החברים בעלי זכות הצבעה לועידת היסוד של הת[illegible]נועה מוצגת החל מיום ששי ז' ניסן תש"ט במקומות הבאים. 1. משרדי הסניף שד"ר 15; 2. שכונת התקוה, מועדון התנועה, רח' כ"ם מס. 2.

חברי הסניף מתבקשים בזה לסור למ[illegible]קומות המצוינים לעיל כדי לבדוק אם שמם מופיע ברשימת הבוחרים.

נציג ועדת הבחירות לועידת היסוד של תנועת החרות סניף תל-אביב יענה לחברים כל ערב החל מיום שני, 18.4.49, בין הש[illegible]עות 8—7 בערב במשרדי הסניף, שד"ר 15.

מזכירים בזה לחברי התנועה, כי האנ[illegible]שים אשר ברצונם להעמיד את מועמדותם בבחירות לועידת היסוד מתבקשים לסור למשרדי הסניף לשם מלוי טופס המועמדות.

עתון חי לדוברי בולגרית ביפו

על הנושא: הקרב על יפו

ביום השבת, 23.4.49, בשעה 10 לפנה"צ יתקיים במועדון התנועה ביפו, רח' עצ'מי 78, בית בוסט, עתון חי.

על הנושא: הקרב על יפו — מוקדש ליום השנה לכבוש יפו. הנואמים: יוסף יוסיפוף — למה נכבשה יפו, ויקטור אלקלעי — ההכנות להסתערות, מנחם קורדובה — התי[illegible]פתחות ההסתערות, ד. לור — כבוש מנשיה.

ירושלים

לכל חברי התנועה בירושלים

מנקס רשימות חברי התנועה בירושלים בעלי זכות בחירה לועידת היסוד, יוצג במשרדי התנועה, רח' הסולל 1, בין השע[illegible]עות 12—9, 6—3. ובסניף מחנה יהודה בין השעות 5—8 אחה"צ, החל מיום א', כ"ה ניסן, עד יום ד', כ"ח ניסן תש"ט. החברים מתבקשים לבדוק את שמותיהם.

חברי התנועה הרוצים להציע את מו[illegible]עמדותם כצירים בבחירות לועידת הי[illegible]סוד מתבקשים לסור למשרדי הסניף לשם מלוי טופס המועמדות.

חיפה

לקראת וועידת היסוד

רשימת החברים של תנועת החרות, סניף חיפה, המכילה את שמות החברים בעלי זכות ההצבעה לועידת היסוד של הת[illegible]נועה, תהא מוצגת החל מיום ה', כ"ב ניסן תש"ט, 21.4.49, במשרדי התנועה ברח' בן-שמן 4 בכל יום בין השעות 5—7 בערב.

ועדת החקירה בסדרי „דיסקין" פותחת בפעולה

ועדת החקירה, שנתמנתה מטעם ממ[illegible]שלת ישראל לשם חקירה בסדרי בית[illegible]היתומים „דיסקין" בירושלים, מתחילה בפעולה. הועדה מבקשת כל אדם, שיש בידו להעיד על סדריו של בית היתומים, שיתקשר עם הועדה בכל המהירות. הב[illegible]אים להעיד חייבים להמציא פרטים מסר[illegible]יימים על עצמם ולשלחם במעטפה, שר[illegible]שום עליה „סודי", ליו"ר הועדה בבית המשפט המחוזי בירושלים.

המשטר באזור הערבי ביפו

מיום 26 לאפריל יהיו שעות העוצר באזור מ-10 בערב ועד חמש בבוקר. כל העסקים באזור חייבים להיסגר בשעה 7 ומכירת משקאות חריפים היא אסורה בין 4 אחה"צ עד 9 בבוקר. הכניסה לא[illegible]זור לאלה שאינם מתוצביו כרוכה ברשיון מיוחד. הניתן על ידי קצין המשטרה בע[illegible]ג'מי.

מוכרי נפט למאסר וקנס על מידה כוזבת

בפני בית דין למניעת הפקעת שערים וספסרות הובאו ביום ג' 2 מחליקי נפט באשמת החזקת כלי מידה כוזבים. שני הנאשמים, משה פישביין מבת-ים וישראל זילברברב מרמת-יצחק נידונו, כל אחד מהם, לשבוע מאסר ונוסף לזה לקנס של 50 ל"י או חדשים מאסר תמורתן.

בית המשפט הקל בענשם של הנאש[illegible]מים בהתחשב בעובדה, כי שניהם חד[illegible]שים במקצוע ולא ידעו כי קיים בקרית משרד מפקח על מידות ומשקלות, שבו אפשר להשוות כל כלי מידה למידות הסטנדרטיות.

תורנות בית המרקחת ברמת-גן

שבת: „גרמזי" (במשך כל השבוע).

תורנות בית המרקחת בנחלת יצחק

שבת: ד"ר פישמן (במשך כל השבוע).

הספורט

מתחילים לשחק באיצטדיון

מאחר יצרכו מישחקי כדורגל באיצטדיון המכביה לאחר שבוצעו בו תקונים.

„מכבי" תל-אביב משחקת באיצטדיון

מישחק הגומלין על גביע המדינה בכדור[illegible]רגל בין „מכבי" רחובות ו„מכבי" תל-אביב ייערך מחר, באיצטדיון.

גביע המדינה בפתח-תקוה

מחר משחקות בפתח-תקוה על מגרש „הפועל" שתי הקבוצות המקומיות „מכבי" ו„הפועל". את מישחק התחרות על גביע המדינה בכדורגל.

גביע המדינה בעפולה

בעפולה משחקות בכדורגל מחר „הפו[illegible]על" בלוטרייה ו„הפועל" גבעתיים על גביע המדינה.

„בית-ר-נתן" משחקת בתל-אביב

קבוצת הנוער „בית-ר-נתן" עולה מחר מישחק כדורגל משורת המישחקים של לי[illegible]גת הנוער נגד „הכח" תל-אביב, על מגרש סומל.

גביע כדורגל על שם נתן פנץ

מחר יצרכו שורת מישחקים. פגישים בכדורגל של קבוצת הנוער של „בית-ר-ר[illegible]שכבת „בני-אש-ל".

חברי התנועה, אשר ברצונם להציג את מועמדותם בבחירות לועידת היסוד מתבקשים למלאות את טופס המועמדות במשרדי תנועת החרות.

ועדת ההערכה וועדת הכספים

ביום א', כ"ה ניסן תש"ט, 24.4.49, תתקיים ישיבת ועדת ההערכה בשעה 7, וגם ישיבת ועדת הכספים בשעה 8 בערב, במש[illegible]רדינו, רח' בן-שמן 4.

לתשומת לבם של חברי ועד הסניף

ישיבת הועד אשר מתקיימת בכל יום ראשון באולם קבוצה, הפעם, כ"ה ניסן תש"ט, 24.4.49, לא תתקיים. הישיבה נד[illegible]חה לשבוע הבא.

נתניה

לקראת ועידת היסוד של תנועת החרות

בבית זאב מוצגות על לוח הפירסומים רשימות החברים בעלי זכות הבחירה לועי[illegible]דת היסוד. כל החברים מתבקשים לבדוק אם שמותיהם מופיעים ברשימה.

ישיבת מועצת הסניף

מחר, בשבת, בשעה 11 לפנה"צ, תתקיים בבית זאב בנתניה ישיבת מועצת סניף חנו[illegible]עת החרות בנתניה. חברי המועצה מוזמנים.

פתח-תקוה

חברי התנועה, שברצונם להציג מועמדו[illegible]תם לבחירות לועידת היסוד מתבקשים למלא את טופס המועמדות במשרדי הסניף עד ה-25 לח.ז.

רמת-גן

לחברי סניף רמת-גן

חברי סניף רמת-גן המעוניינים להציג את מועמדותם לבחירות לוועידת היסוד מתבקשים להופיע במני הוועדה שנבחרה ע"י מועצת הסניף. הוועדה מקבלת במר[illegible]עדון בימים א', ב', ג' בשעות 5—7 בערב.

נס-ציונה

אספת חברים בנס-ציונה

ב